

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravljalstvu prejeman:	
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Imate vank dan sveder izvsnosti nedolje za pravilno.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravljalstvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posredovana številka volja 10 vinarjev.

Na pisemna naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 66.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravljalstvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Obstrukcija v avstrijski delegaciji?

Dunaj, 20 aprila.

Skoraj se sestanejo v Budimpešti delegacije. Neposredno po opatijskem sestanku se zberejo zastopniki avstrijskih narodov, da presodijo dosedanje delo državnikov ter preiščejo, v koliko se to delo vjema s praviimi interesi monarhije, kot članice evropske državne družbe in kot organizma, ki je poklican, da vzdržuje interese srednjeevropskega nacionalnega konglomerata. Državna uprava bo predložila delegacijam tudi račune svojih političnih načrtov ter bo osobito zahtevala nove žrtve na polju vojaške organizacije.

Za avstrijske delegate bo to kratko delegacijsko zasedanje posebno težavno.

V državi vlada absolutizem, parlament leži na smrtni postelji in verjetno je, da mu grof Stürgkh le radi tega še ni odrezal nit življenja, ker bi sicer ugasnili tudi mandati delegatov. Onemogočenje delegacijskega zasedanja pa bi značilo pred celim svetom priznati, da je konstitucionalni ustroj monarhije uničen. Mandati delegatov so v strogem smislu ustavnega zakona itak že neveljavni, ker bi bil moral državni zbor za novo zasedanje izvoliti tudi novo delegacijo, kakor se je to zgodilo na Ogrskem. Vlada je v zadnjem času bolj kakor kdaj inavgurirala napram kričečim nedostatom in homatijam v državi sami politiko popolne pasivnosti, napram našim slovanskim, posebno pa jugoslovanskim, slovenskim težnjam so zavzeli grof Stürgkh in njegovi ministri isto stališče kakor Nemci in kar želi danes nemški ekspanzivizem, to dela vlada v imenu države. Avstrijska politika je bolj kakor kdaj nemška politika. In ne le na znotraj, temveč tudi na zunaj: napram balkanskim državam, napram Rusiji. Naši vodilni in odgovorni državniiki spravljajo nacionalne interese slovanskih narodov vedno bolj in naravnost sistematično v nasprotje s cilji državne politike. Dogodki po odgoditvi parlamenta so pokazali, s kako vztrajnostjo istovetijo gotovi

krogi boj za narodne uspehe z bojem proti državnim interesom. Človek se ne more vzdržati sumnje, da se hoče nas Slovane, posebno pa Jugoslovane, naravnost s silo pognati v situacije, v katerih bi se dalo proti nam porabiti z nekako upravičenostjo vsako dovoljeno in nedovoljeno sredstvo. In kraj vsega: mi naj služimo vedno kot »Kanonenfutter« v notranjih in zunanjih političnih bojih — prostovoljno in z navdušenjem.

Od naših delegatov se bo v Budimpešti zahtevalo — pod kaznijo izgube patrijotičnosti! — da odobrijo politiko grofa Berchtolda in jo honorirajo s svojimi glasovi za zvišanje izdatkov za armado in mornarico.

Vlada se je odtegnila kontroli parlamenta, onemogočila je slovanskim poslancem, da se v državnem zboru zavzemajo in borijo za čim dalje bolj ogrožene pravice svojih narodov. Eđini parlamentarni forum, ki je danes še na razpolago, edina arena, kjer je mogoče pozvati vlado na boj in doseči politične uspehe, so danes delegacije. Ali je vočigled vsemu, kar smo zgoraj označili, mogoče akceptirati težo, da za delegacije ne veljajo ista načela, kakor za državni zbor in da so delegati le nekake slovesne priče tega, kar so sklenili in storili ministri? Ali je morda grof Berchtold nekaj povsem drugega kakor grof Stürgkh in ali je nedovoljeno, porabiti v pravičnem boju baš najuspešnejše pošteno orodje?

Vprašanje taktike slovanskih delegatov v prihodnjem delegacijskem zasedanju se živahno razpravlja. V poštev pridejo seveda le češki in jugoslovanski delegati. Za Poljake in tokrat menda tudi Rusine, so merodajni le oportunistični razlogi. Čehi pa se resno pripravljajo na čim najostrejši nastop in v zadnjih dneh smo čitali važne in mnoge merodajne glasove, ki priporočajo naravnost obstrukcijo. Čehi hočejo dokazati, da je ustava države in njenih dežel nekaj popolnoma enotnega in da se ne da izvesti metoda, katere posebna umetnost obstoji v tem, da se sme v Pragi brez vsega suspendirati konstitucija, ne da bi se na Dunaju ustavljalni ustavnim stroji, in da se lahko uniči tudi parlamentarni organizem na Dunaju, ne da bi bilo življenje in delovanje delegacije v Budimpešti količ-

kaj ogroženo. Čehi so absurditeto te metode (ali je ideja?) že deloma dokazali s svojo obstrukcijo v državnem zboru — ako so konsekventni, potem morajo dokaz dovršiti v delegacijah. Za naše jugoslovanske delegate je situacija podobna; oziroma razlogi za čim najostrejši nastop v delegacijah so za nje še tehtnejši, ker neposrednejši. Mi nimamo računati le z grofom Stürgkhom, pred nami stoji marveč grof Berchtold kot ravnotako velik in oster nasprotnik. — Grof Berchtold je na opatijskem sestanku prodajal Italiji naše najvitalnejše narodne interese, pravico našega primorskega naroda do eksistence in razvoja! Grof Berchtold je tuhtal z di San Giuliano o novih naklepih proti jugoslovanskim državam na Balkanu, s katerimi naj bi zvela Avstrija po naši srčni želji in po naših zahtevah v dobrih, priscrčnih prijateljskih odnosjih. Zunanja politika monarhije je danes nositeljica ideje o jugoslovanski nevarnosti, v znamenju katere nastopa sedanjí sistem kot najljutejši sovražnik našega življenjskega vprašanja — kulturnega ujedinjenja.

Jugoslovanski delegati bi se morali pridružiti najostrejši taktiki, ki je v delegaciji sploh mogoča in bolj ostro, kakor zastopniki kateregakoli drugega naroda bi morali Jugoslovani izreči politiki grofa Berchtolda popolno nezaupanje — do zadnjih konsekvenc.

Bolezen našega cesarja.

Uradni buletin o cesarjevem zdravju, izdan včeraj zvečer, se glasi:

Pojavi katarja v skrajnih bronhijah vrha desnih pljuč, so danes manjši, kakor včeraj. Istotako je tudi temperatura nižja. Žila bile počasnejše, apetit boljši, vladar se čuti čiljšega, vendar ga sili kašelj.

Podpisana: Dr. Kerzl in dr. Ortner.

Dodatno k temu uradnemu poročilu se še poroča:

Cesarjevo zdravstveno stanje se je tekom popoldneva in večera znatno izboljšalo. Dočim je bila tem-

peratura predvčerajšnjim zvečer 37,8°, je padla včeraj popoldne na 36,2°. Cesar je imel apetit ter se je počutil tudi čiljšega. Tudi subjektivno stanje je boljše. Popoldne je bil cesar dobro razpoložen in zdi se, da se niti sam ne zaveda, da njegovo zdravstveno stanje ni tako, kakor bi bilo želeli. Parkrat je pač vladar pri svoji pisalni mizi zavzdihnil, kar pa je bila gotovo le posledica prenapetja moči, ker je bil cesar tekom včerajšnjega dneva sprejel izredno mnogo državnikov.

Eden izmed državnikov, ki je bil pri cesarju, je pravil, da se mu zdi posebno dobro znamenje, da je cesar tekom razgovora izjavil: »V petek se bom vendar peljal v Budimpešto.« Jasnó pa je, da se cesar ne bo peljal v Budimpešto, če tudi se mu je obrnilo na bolje. Nadomestoval ga bo pri sprejemu delegacij prestolonaslednik Fran Ferdinand. Vesti, da so poklicali prestolonaslednika na Dunaj, niso resnične. Pač si da prestolonaslednik po dvakrat tekom popoldneva in po dvakrat tekom popoldneva brzojaviti o cesarjevem zdravstvenem stanju v Konopišt, na Dunaj po bo prišel šele, da sprejme od cesarja navodila za odprtitev delegacij.

Z druge strani poročajo o cesarjevem zdravstvenem stanju še, da v zadnjih dnevih svojih navad ni izpremenil. Koncem prejšnjega tedna so se prvič pojavili znaki prehlajenja in tudi temperatura je poskočila. V zadnjem času pa je bil cesar vsled kašlja precej utrujen.

Včeraj ob 1/8. zvečer je dospel v Schönbrunn profesor Ortner. Vršil se je konzilij zdravnikov do 8. zvečer. Zdravniki so konstatirali, da se zdravstveno stanje ni poslabšalo, marveč celo nekoliko izboljšalo.

Ministrski predsednik Stürgkh je baje pravil, da so zdravniki že v soboto konstatirali, da ima cesar katar vrha desnih pljuč in da se vleče katar nekoliko navzdol.

Včeraj popoldne je cesar zaužil nekaj močne juhe in nekaj mesa ter nadaljeval popoldne svoje delo. Čutil se je boljšega in je bil tudi dobro razpoložen. Dvakrat je tekom popoldneva vstal izza mize in pogledal skozi okno na vrt.

Tudi zvečer je bilo opaziti nekoliko izboljšanje njegovega zdravstvenega stanja. Cesar je imel prav dober apetit.

Na nujno odsvetovanje vse njegove okolice, se je cesar vendar odločil, da se ne bo odpeljal k otvoritvi delegacij v Budimpešto.

Ze včeraj razširjena vest, da cesar ne bo otvoril delegacij v Budimpešto, se sedaj tudi uradno potrjuje. Dostavlja se, da je prestolonaslednik Fran Ferdinand že dospel na Dunaj in da bo on otvoril delegacije. Ni pa izključeno, da bo prišel cesar pozneje, morda še med zasedanjem delegacij, najbrže meseca maja, v Budimpešto.

Delj časa že so se trudili zdravniki, pregovoriti cesarja, da bi šel na jug, da se izogne nestanovitnemu aprilskemu vremenu. Predlagali so mu Miramar in tudi nadvojvodinja Marija Valerija je osebo prosila vladarja, da naj gre na jug. Doslej so bile vse te prošnje zaman, vendar pa upajo zdravniki še vedno, da se jim bo posrečilo cesarja pregovoriti, da se bo odpeljal, ko bo mrzlica ponehala, na jug.

Zvečer je šel cesar nekoliko pozneje, kakor navadno, k počitku.

Kakor se zatrjuje v zdravniških krojih, je za prognozo merodajno delovanje srca, ki pa doslej deluje popolnoma pravilno. Utripi srca so enakomerni in ne zastajajo.

Cesarjeva bolezen je vzbudila mnogo skrbi, ne samo med avstrijskimi državljani, marveč tudi zunaj naše države. Zlasti mnogo pozornosti posveča politični svet in občinstvo uradnim bulletinom v Berlinu. Gotovo je, da prehlajenje našega cesarja ni brez nevarnosti. Ze pred leti je bil cesar zbolel in tudi takrat je vse s skrbjo zrló v Schönbrunn. Celih 80 let je bil cesar vedno zdrav, samo v zadnjih letih je tudi njega napadlo. Ne samo starost, marveč tudi neprestano delo je oslabilo njegove moči, da je bil bolj dostopen zunanjim, zlasti vremenskim vplivom. Prehladil se je pri sprejemu nemškega cesarja na kolodvoru. Ze lakrat se je pojavil lahen nahod, toda vladar se je za to malo brigal. Nestanovitno pomladno vreme mu je zdravje poslabšalo, cesar pa le ni popustil od svojega navadnega dela.

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.

(Dalje.)

XII.

Rešim ga, rešim ga, je neprestano ponavljal Lupin ko se je s Klariso peljal v avtomobilu. Prisegam vam novič, da ga rešim.

Klarisa ni poslušala, dasi je Lupin hitel razlagati svoj načrt s toliko živahnostjo, kakor nikdar poprej.

— Ne, ne, nič ni obupati. Se eno sredstvo imam, namreč pisma in dokumente, ki jih je poslanec Vorenglade ponudil Daubrecqu. To vam je Daubrecq včeraj zjutraj v Nici sam povedal. Ta pisma in te dokumente odkupim jaz Vorengladu . . . Naj veljajo, kar hočejo . . . Potem se vrnem na policijsko prefekturo in jaz poročam Prasvilleu: Hitite k prezidentu republike . . . Porabite listo, kakor da bi bila pristna in rešite Gilberta, če tudi boste morali jutri priznati, da je lista ponarejena . . . Galop, sicer . . . izidejo jutri zjutraj v največjem pariškem listu Vorengladova pisma in dokumenti. Vorenglade bo zjutraj aretiran, zvečer pa Prasville.«

Med tem poasnjevanjem svoje-

ga načrta si je Lupin zadovoljno mel roke:

— Vse pojde . . . vse pojde . . . Saj se mi je koj zdelo, da bo tako . . . V Daubrecqovi listnici sem našel Vorengladov naslov . . . torej, hajdi šofer, na boulevard Raspail.

Dospelvi na rečeno adresu je Lupin kar zletel po stopnicah v tretje nadstropje.

Služkinja mu je povedala, da je gospod Vorenglade odsoten in da se vrne šele naslednji dan popoldne.

— A vi ne veste, kje da je.

— Gospod je v Londonu.

Lupin ni znil nobene besede, ko je zopet vstopil v avtomobil, in Klarisa ga ni ničesar vprašala, ker je bila v dušu prepričana, da je njen sin izgubljen.

Peljal se je zdaj v svoje stanovanje na trgu Clichy. V trenutku, ko je stopil v hišo, je srečal dva moža, ki sta prišla iz hišnikove sobe. Zaptopljen je bil tako v svoje misli, da teh mož še zapazil ni. To sta bila dva policijska organa, ki sta stražila hišo.

— Ali ni nobene brzojavke, je vprašal Lupin svojega slugo.

— Ne, patron, je odgovoril Ahil.

— Nobenih novic o Grognardu in Le Balluju?

— Nobenih, patron.

— To je naposled naravno, je dejal Lupin obrnivši se h Klarisi. Zdaj je šele sedem ura in ni misliti, da bi dospela pred osmo ali deveto uro.

Naj pa Prasville čaka. Telefoniral mu bom, naj še počaka.

Med tem ko je Lupin telefoniral na policijo, je za seboj zasiljal ječanje. Klarisa je stoječ pri mizi pregledovala časopise, pa je naenkrat omahnila, zaječala in padla na tla.

— Ahil, Ahil, je klical Lupin . . . Pomagaj mi . . . položiva jo na posteljo . . . in pojdi v mojo omaro ter prinesi stekleničico številka 4, tisto z narkotikom.

Odrpi je Klarisi usta in ji dal izpiti polovico steklenice.

— Prav, je rekel, tako se bo nesrečnica zbudila šele jutri zjutraj . . . ko bo vse končano.

Vzel je časopis, ki ga je prej čitala Klarisa, in je v njem čital naslednje vrste:

»Za obglavljenje Gilberta in Vaucheraya so zaukazane stroge varnostne odredbe, ker ni izključeno, da poskusi Arsen Lupin svoja sokrivca še v zadnji uri rešiti. Od polnoči bodo vojski stražili vse ulice okrog sodnih zaporov. Obglavljenje se bo vršilo na trgu boulevardu Arago. O moraličnem razpoloženju obsojencev smo izvedeli, da pričakuje Vaucheray še dosti pogumno: svoj konec. Vraga, se je izrazil, saj zabavno to ne bo, a ker že ni drugače, bom to vsaj dostojanstveno prenesel. Smrti se prav nič ne bojim, ampak da mi hočejo glavo odsekati, to mi kar nič ne ugaja. Ko bi mi patron mogel poslati nekaj strupa, bi se sam

ekspediral na drugi svet. Gilbert je jako miren, kar je toliko bolj čudno, ker je bil pri obravnavi strašno razburjen. Njegovo zaupanje, da ga Arsen Lupin reši, je še neomajano. Gilbert pravi: Patron mi je v sodni dvorani zaklical, da naj se nič ne bojim in da me bo rešil. Jaz se nič ne bojim. Do zadnje ure, do zadnje minute, da še pod giljotino bom zaupal, da me reši. O, jaz ga poznam, patrona. Z njim se ni ničesar in nikogar bati. Arsen Lupin pa da bi pustil malega Gilberta obglavit? Nikoli.« Tako govori Gilbert in to zaupanje kaže veliko nobleso v mišljenju in je gotovo ginljivo. Bomo videli, če zasluži Arsen Lupin tako zaupanje.

Lupin je le z velikim premaganjem prečital ta člančič do kraja. Prevzel ga je tako, da so mu tekle po licu debele solze, solze usmiljenja in solze obupanja.

Ne, takega zaupanja ne zaslužim, si je rekel Lupin. Spomnil se pač vsega, kar je že storil in prestal, da bi Gilberta rešil, a spomnil se je tudi, da se je v trenutku, ko je po silnih naporih dosegel listo podkupljenih poslancev, izkazalo, da je ta lista papirček brez vrednosti.

— Doli z orožjem, si je rekel Lupin. Poraz je popoln. Naj se maščujem nad Daubrecqom še tako, naj ga uničim in požnem v bedo — pravi premaganec sem vendarle jaz, kajti jutri zjutraj ko Gilbert obglavljen.

Razjokal se je obupanja. Tisti

mali ljubi deček, zvesti in dobri Gilbert bo čez nekaj ur končal življenje. Lupin je bil pri kraju z vsemi sredstvi za rešitev Gilberta in se že zganil ni, ko je dobil brzojavko:

Motor se nam je nekaj pokvaril. Popravljanje bo trajalo več ur. Pridemo šele jutri zjutraj. Le Ballu.

Videl je v tej brzojavki samo nov dokaz, da je usoda končnoveljavnó odločila proti njemu in ni več mislil na boj zoper to usodo.

Klarisa, omamljena je mirno in trdno spala. Lupin je šel v svojo sobo in je legel na posteljo.

— Ahil, pojdi spat in pusti tudi mene spati.

— Torej se za Gilberta in Vaucheraya ne da nič storiti, patron?

— Nič!

— Torej bosta obglavljena?

— Obglavljena!

Dvajset minut pozneje je Lupin trdno zaspal; to je bilo ob desetih zvečer.

To noč je bilo okrog sodnih zaporov zelo hrupno življenje. Deževalo je dosti močno. Vojaštvo je zasedlo vse ulice okrog zaporov, vmes se je potikalo polno redarjev; vmes pa so se čuli udarci delavcev, ki so postavljali giljotino.

Približno ob štirih zjutraj se je začela tam naokrog zbirati vse večja množica, ki je uganjala vsakovrstne burke, in začele so prihajati črno oblečene uradne osebe.

(Dalje prihodnjik.)

Tudi danes še, ko je njegova bolezen resnejša, si ne privoščijo miru. — Po večerajšnjih uradnih vesteh pa je upati, da se vladarju v kratkem obrne na bolje.

Kritični položaj v Albaniji.

Iz Drača samega poročajo, da je položaj v Albaniji vedno bolj kritičen. Po vstaji na jugu in po dogodkih ob srbski meji, poročajo sedaj o krvavih dogodkih na severu. Poročila iz Drača vane seveda vso krivdo na Črno goro, češ, da so hoteli Črnogorci postaviti mednarodno mejno komisijo pred fait accompli s tem, da so napadli albanska plemena Hoti in Grudi ter jih pregnali h Kastratim in zažgali njih vasi. Črnogorcem je baje poveljeval general Martinović, ki je imel 6 bataljonov z artilerijo in strojnimi puškami. Baje je sklenil gubernator v Skadru, polkovnik Philipps poslati na mejo 800 mož mednarodnega vojaštva pod poveljstvom nekega nemškega majorja.

Tudi iz Epira ni dobrih vesti. Albanski vladni krogi se boje, da se bo sedanji dozdnevni mir v kratkem sprejvel. Zdi se pač, da so iregularne grške čete utrjene, grški častniki pa pade naravnost svoje vojake v vstajni tabor. Tudi je pričakovati, da bodo Grki ob epirski obali izkrcali mnogo oboroženih čet. Zatrjuje se tudi, da se je prijavilo nad 1000 Krečanov za vstajo v Epiru. Baje so voditelji epirskega gibanja sklenili, da na vsak način zasedejo Castorijo. To mesto bi bilo potem njih izhodišče.

Pred vojno z Mehiko in Zedinjenimi državami.

Državni tajnik predsednika Wilsona izjavlja, da je zadeva z mehikanskim predsednikom Huerto končana v tem smislu, da se niti pogajanja ne bodo nadaljevala, ker Huerta nadaljevanja pogajanj niti neče. Huerta je kratkoma odločil brezpogojni salut.

Iz New Yorka, Washingtona in drugih severoameriških mest poročajo, da je prebivalstvo včeraj z nepetostjo čakalo na odgovor predsednika Huerte. Kakor se zatrjuje, ne bo zahteval predsednik Wilson od kongresa avtorizacije za napoved vojne, marveč samo kredite in prosto roko. Akcija Zedinjenih držav bo obstajala poglavito v blokadi Mehike in v okupaciji poglavitnih pristanišč in carinskih uradov. Vojska na kopnem bi eventualno nastopila šele pozneje. V tem slučaju bi prevzel poveljništvo general Wood, najstarejši general in šef generalnega štaba. — Wood je dobil že povelje, da se odpelje v mesto Teksas. Priprave se vrše z vso naglico. Severoameriško vojno brodovje je odplulo in je najbrže že dospelo pred Tampico in Veracruz. Torpedna flotila 22 enot in 2 rušilcev je dobila že v soboto povelje, da odplove iz Pensacole. Vojna ladja »Mississippi« bo dobila v Pensacoli več letalnih strojev.

Kakor poročajo iz El Pasa, so dobili vsi državljani Zedinjenih držav na severu Mehike naročilo, da naj deželo takoj zapuste.

Kakor poročajo iz Washingtona, je zahteval predsednik Wilson od kongresa pooblastilo, da porabi vojno moč Zedinjenih držav, da štiti čast in ugled naroda. Med tem je vojna mornarica že na potu v mehikanske vode. Novi severoameriški vojni minister je tudi že odredil, da pripravijo armadni poveljniki vse za takojšnje mobilizacije. V sredo se bo vkrcalo na 38 vojnih ladjah 17.860 mož na vzhodni obali in 4650 mož na 12 vojnih ladjah na pacifiški obali. Do formalne napovedi vojne najbrže ne bo prišlo, ker Zedinjene države ne priznavajo mehikanske vlade. Kabinet se je včeraj sestal, da sklepa o prvih korakih proti Mehiki, ki bodo obstojali gotovo pred vsem v mirovni blokadi mehikanskih pristanišč. Če bi se Huerta ne hotel ukloniti, bodo severoameriške čete prodirale od vzhoda in od zahoda proti glavnemu mestu Mehiki, Edina naloga te akcije pa bi bila, odstranitev Huerte. V Teksasu in ob južni meji stoji severoameriške čete že pripravljene da vdro v Mehiko. Dve armadni diviziji, skupaj 10.000 mož, je odšlo že pred tremi dnevi v Galveston, kjer jih pričakujejo transportne ladje.

V Washingtonu se je sestel včeraj pod predsedstvom admirala Deweya skupni armadni in mornariški svet, ki je imel nalogo, da se posvetuje o skupnem nastopu vojske in mornarice. Tudi generala Wood in Wotherspoon sta se udeležila posvetovanja. Zatrjuje se, da se v mestu Mehiki stanujoči Amerikanci že izseljujejo in da je več sto podanikov Zedinjenih držav že na potu v Veracruz.

Štajerabe.

Iz Celja. Podpisani ljub so ga hvaljuje g. V. Kolček, notarja v Sotanju, za lepo število knjižnic knjižnici v Velenju podarjenih knjig. Klub namerava ustanoviti letos novo knjižnico in prosi slovenske rodoljube, da bi blagovolili prispevati knjige v ta namen. Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju.

Iz Celja. Ravnatelj tukajšnje deželne meščanske šole Anton Paul gre s 1. avgustom v pokoj. Za naslednika bi si pač želeli moža, ki bi vpošteval, da je bila deželna meščanska šola v Celju ustanovljena v prvi vrsti za Slovence. Paul pa je prav rad odrival z zavoda slovenske učence in jim je vedel tudi drugače greniti življenje. Škoda res ni, da gre že enkrat z zavoda.

Zaradi občinskih volitev v Vuzenici se vrši dne 22. t. m. razprava pred upravnim sodiščem. Kakor je znano so se volitve vršile že pred tremi leti. Ker so bili zmagali Slovenci, se je nemška stranka pritožila. Volitve je bila že dvakrat potrjena in župan je dvakrat zaprisežen. Ta razprava je že druga pred upravnim sodiščem v tej zadevi. O izidu bomo poročali.

V Gerečji vasi pri Fali se je ustanovila poštna oddaja. Novi pomožni poštni urad ima ob delavnikih dvakratno, ob nedeljah in praznikih enkratno zvezo s pošto na Fali.

Blagodejno-klerikalno gospodarstvo v trgu St. Jur ob ž. Pišejo nam: Odkar nam gospodarita v trški občini župan Piščanec in velekapitalist Artman, »napredujemo« v vsakem oziru, zlasti pa pri občinskih dokladah. Staremu občinskemu odboru je bilo zadosti 60%, lani smo imeli 80 in letos se je sklenilo 96%. Lepa reč! Kaplanov seveda doklade nič ne bolijo, tem bolj pa nas davkoplachevalce. Zato smo radovedni, kako dolgo bodo še naši tržani gospodarstvo kaplanov in njihovih podreptnikov v trgu trpeli?

Jastrebec. V tej občini so se 16. t. m. vršile občinske volitve. Do sedaj je bila občina v precej dobrih rokah in je v gospodarskem oziru napredovala. Po mnogem prizadevanju »nekih gospodov posestnikov« te občine, pa je sedanja volitev za posestnike, vnete za napredek jako slabo izpadla. Za tako srečen izid se pač občinariji imajo zahvaliti Vodranskem županu M. Čepprav je eden najmanjših davkoplachevalcev v tej občini, je vendar par dni neprenehoma brusil pete. »Kopit se drži, čevljar, in potlej klobuk pred tabo dole!«, da ne boš vganjal takih bedarij, kakor ob času prenehanja pasjega kontumaca. Od novo izvoljenih odbornikov pač razen nekaterih, nimamo kaj prida pričakovati; enemu teh se je še to zimo zaradi zapravljenosti in pijančevanja ponujala »kuratela«, drugi je znani razbijatelj gostilnah; tretji pa niti svojega stalnega bivanja nima tu in je celo lansko leto stanoval nekje blizu Zagreba. Vsem, ki so se za to volitev toliko trudili, pa bodi to le povedano: »Sloga le veže in krepča srca, razpor uničil bo stebre sveta.« — Zavratnika le osramujte, ki po zvijačah nas mori!

Iz Maribora. Jubilejna slavnost v proslavo 500letnice ustoličenja zadnjega korotanskega vojvode je uspela tako, kakor se nihče ni mogel nadejati. Letošnja bela nedelja (19. aprila) nam ostane v trajnem spominu. Obsežen in skrbno sestavljen program je privabil toliko domačega in zunanega občinstva, da že v predprodaji v zadnjih urah ni bilo dobiti sedežev — kljub precej zvišanim cenam. Pomnožen orkester Glasbenega društva je pod vodstvom g. Bureša otvoril točno ob pol 4. uri popoldne slavnost z overturo iz Smetanove opere »Poljub«, nakar je zapel moški zbor Lebanovo »Molitev«. Slavnostni govornik dr. Anton Medved je pojasnil v polurnem govoru z zgodovinskega stališča obred ustoličenja s pomočjo krasne slike Gosposvetskega polja, umetniškega izdelka domačega slikarja g. Horvata. Prvi vrhunec slavnosti pa je dosegla vpriporitev Aškerčevega »Kneza Volkuna«, za katerega je uglasbil skladatelj dr. Anton Schwab z veliko srečo obe pevski točki. Krasni novi kostumi, žive slikovite slovenske narodne noše in ozadje na odru, to vse je vplivalo skupno z lepo igro in petjem na občinstvo, kakor bajni čar. Petje s solom g. Ašiča in rajalni ples na Gosposvetskem polju se je moral ponoviti. Vloge za »Kneza Volkuna« so bile vse zelo dobre, zlasti Vitomir (g. Majer) in Volkun (g. Steinberger). In mešani zbor pri ustoličenju (2. prizor) se je moral zopet ponoviti. Obžalujemo g. skladatelja, da vsled nenadne nesreče ni mogel osebno voditi orkestra in petja. — In kaj naj zapisemo o premijeri našega »Tugomera«? Mesto

Brambor nas je pozdravilo, ko se je dvignil snator. Bil je krasen, nepopisljiv vtis. V čast naj si štejejo diletantje, ki se sodelovali pri prvi vpriporitvi »Tugomera«, v čast tamborja, ker so vsi v srca tisoč in več gledalcev ono navdušenje, ki ga ne bo pozabil nihče izmed njih. Tugomer (g. Majer), Vrza (g. dr. Kalanova), Bojan (g. Hohnjec), Mestislav (prof. Mravljak), Batog (g. Novak), Oeron (dr. Koderman), Radulf (prof. Favaj), Zorislava (g. Mravljakova), torej skoro vse glavne osebe nastopajo v 5. dejanju poleg množice vajokov in Braniborcev. Če jim čestitamo k uspehom, ne smemo zlasti tega prezreti, da je gospa dr. Kalanova (iz Celja) šele predzadnji dan sprejela težavno vlogo Vrze, ker je nenadoma domača moč zbolela. — Orkester je igral med posameznimi točkami programa koncertne točke (intermezzo iz Parmove »Ksenije« in »Minka - valček«, Moskovskega »Serrenado«, Smetanov »Poljub« (sanjalčko) ter Zajčev »Večer na Savi«). Ob živi sliki koncem slavnosti je zbrana množica stoji zapela slovensko himno. — Slavnost je dosegla svoj namen. Zdi se nam, da se je izvršilo veliko narodno kulturno delo. — Predsednik »Slovenske Matice« je pozdravil slavnost brzojavno. P.

Drobne novice. Prestavljen je sodniški oficijal Alojz Stanek iz Celja v Maribor. — Iz Maribora. M. Z. poroča, da živi v Mariboru, Meljska cesta 56, železničar Melhior Glavač v starosti 91 let. Bil je rojen 2. januarja 1823. leta v Radečah pri Zidanem mostu in je služil vojske od l. 1848.—1856. Udeležil se je pod Radeckim vojno na Laškem in kasneje l. 1866. tudi vojne s Prusi. Kasneje je šel k železnici, kjer je služil 29 let. — Iz Maribora. V soboto popoldne se je vršil ob prav neprilajznem vremenu pogreb pokojnega kanonika dr. Ivana Mlakarja. — Vreme se je obrnilo zopet na bolje. V petek in soboto smo imeli dež s snegom; vse višje gore so bile globoko v dolino pobeljene. Bati se je bilo iste katastrofe, kakor lansko leto s snegom in mrazom. — Iz Ruš. V Ozvaldovi gostilni v Smolniku sta se skregala dva lesna delavca, neka Fric in Nataušek. Na poti proti domu je potem Fric Nataušek napadel in ga z noem na glavi hudo ranil. — Umrlje v Radgoni zasebnik Janez Gregorič, 65 let star. — V Hrastniku so zaprli orožniki zaradi npravnostnih zločinov nekega Alojza Skobneta. — Iz Gradca. Bivši deželni finančni ravnatelj baron Mensi obhaja 21. aprila svoj 60. rojstni dan.

Koroško.

Nemška nasilnost. V nedeljo je bil v Sinči vasi takomenovan »Kärntnertag«, ki ga je sklical »Bauerbund«. Zbralo se je kakih 1200 oseb, med njimi kakih 500 Slovencev (mnogo Slovencev sploh niso pustili v dvorano). Parola tega shoda je bila: boj Slovincem. Poslanec Lutschoung je govoril o »miru« med Slovenci in Nemci na Koroškem. Seveda mu je pogoj »miru«, da se puste Slovenci zadaviti. Najbolj je tožil, da provzročja jezikovna ravnopravnost — draginjo. Posl. Michor se je potegoval za sedanjo »utrakvistično« šolo, ki je tako utrakvistična, da se slov. mladina še slovenski brati ne nauči. Posl. Wieser je grmel proti dvojezičnosti krstnih in poročnih matic, dr. Lemisch in »Štajerčev« Linhart pa sta splošno psovala Slovence. Govoril je tudi slov. poslanec Grafenauer o slovenskih šolskih zadevah. Župnika Poljanca in kaplana Krašno iz Dobrevasi so nemški zborovalci iz dvorane vrgli. To bi se bilo kmalu zgodilo tudi nemškemu posl. Nageletu, ker je branil kaplana. Po shodu so Slovenci peli avstrijsko cesarsko pesem, Nemci pa prusko Wacht am Rhein.

Umor pri Pilberku. Iz Beljaka poročajo, da so včeraj izročili morilca, topničarja Lašiča pod dobrim varstvom garnizijskemu sodišču v Celovcu. Eskorta, ki je obstajala iz 5 mož in in dveh ogničarjev pripeljala je vkleknega roparskega morilca, ki je bil oblečen v paradno sukno, ob 5. zjutraj. Vsled zgodnje ure ni ta prizor zbudil običajne pozornosti. Morilca so spravili v poseben železniški voz ter so ga s spremstvom petih mož prepeljali v Celovec.

Novarona prepri. Včeraj je nastal med nekimi topničarjem in šoferjem v Beljaku v neki gostilni prepri, nakar se je topničar odstranil. Počakal pa je v bližini gostilne šoferja ter ga hotel, ko se je ta vračal domov, zabošiti z bajonetom. Šofer je še ob pravem času zagledal napadalca, potegnil svoj revolver ter grozil nasilnemu vojsku, da ga ustrelji. Delj časa sta se prepirala in malo je manjkalo, da se nista osebno spopadla, pri čem

mur bi sigurno nastala kaka nesreča, vpitje je privabilo več ljudi, med njimi tudi stražnika, ki je pripravljeno ločil ter šoferja odpeljal na stražnico.

Drobne novice. V noči od 17. do 18. t. m. so se skregali v Volčperku trije fantje, brata Paier in neki 19letni Ott. Ko je Ott videl, da ga bosta brata Paier napadla, je hitro pobegnil. Kljub temu sta ga brata dohitela ter ga tako pretepla, da je zadobil težke poškodbe. S težavo se je vrnil domov ter se dvomi, da bi okrevaj. Surova brata so naznanili sodišču. — Sa m o r. Iz Bistrice poročajo, da se je obesil tamkaj pičaji zelo vdani obrtnik Valentin Fugger. Storil je to najbrže v pijanosti ter je malo preje grozil svoji ženi, da jo bode zaklal. Zapustil je vdovo in 7 nepreskrbljenih otrok v starosti od 18 mesecev do 13 let. — Nesreča. V Trgu je lesnemu trgovcu Hoferju odtrgala cirkularna žaga vseh pet prstov leve roke. Nesrečneža so prepeljali v bolnišnico v Beljak.

Primorsko.

Iz poštne službe. Lokalna telefonska zveza v Trstu z rimskimi številkami je imela včeraj dopolne enourno prekinjenje. V soboto ponoči se je preložila telefonska zveza iz stare v novo centralo. Ker pa telefonistinja niso bile vajene novega načina telefonskih zvez, popadlo jih je tako razburjenje, da niso mogle redno opravljati svojega posla. Razburjenje je povečalo še dejstvo, da se je takrat na novi telefonski centrali izvršila inspekcija po višjih poštних funkcijarah. Vsled razburjenja je padla v omedlevo najprvo ena telefonistinja, pozneje je ista usoda doletela še enajst drugih. Uslužbenci in uradniki so prihiteli na pomoč, dospel je tudi zdravnik ter je vsled teh nezgod nastala enourna prekinitev. Naročniki so bili tudi strašno razburjeni ter so se vsi zapored pritoževali. Popoldne je bilo istotako zelo mnogo dela na novi telefonski centrali ter ste padli v omedlevo še dve telefonistinji. Vzrok tem nezgodam je novi sistem, katerega še telefonistnje niso vajene.

Celokupno slovensko goriško akademsko dijaštvo priredi manifestacijsko zborovanje v nedeljo, dne 26. t. m. ob 10. uri predpolodne v dvorani Trgovskega doma. Dnevni red: 1. Poslednji dogodki in naše vseučiliško vprašanje. 2. Naše narodne zahteve. Vabimo vso goriško slovensko javnost, da se udeleži v polnem številu tega velevažnega manifestacijskega zborovanja. — Odbor celokupnega goriškega slovenskega akademičnega dijaštva.

Boj z orožnikom. Iz Opčin so pripeljali v tržaško bolnišnico kmeta Ivana Sosiča, ki je zadobil od nekega orožnika dve rani in sicer na rami in na trebuhu. Orožnik je hotel kmeta radi kaljenja nočnega miru aretirati, pa ga je ta udaril s palico po glavi. Orožnik je bil prisiljen rabiti orožje, da se je ubranil nasilnega kmeta. Pri tem boju je zadobil kmet omenjene vbodljaje. Med bojem je prišel tudi kmetu na pomoč njegov brat ter prijel orožnika od zadej za vrat. Ta trenutek je porabil Ivan Sosič ter iztrgal orožniku puško, pri čemur je ranil z bajonetom orožnika na roki. Puško je vzel kmetov brat in zbežal. Orožnik pa je trdno prijel Sosiča ter počakal, da je dobil pomoč. Iv. Sosiča in njegovega brata so potem aretirali ter oddali v zapor, odkoder so morali Ivana Sosiča vsled zadobljenih vbodljajev prepeljati v tržaško bolnišnico. Njegovo stanje je opasno.

Poskušen samomor prostaka. V stražnici mestne zastavljavnice v Trstu je poskušil včeraj neki prostak 32. pešpolka ob 6. zjutraj izvršiti samomor. Prostak ni bil v službi, marveč je prišel samo obiskat svoje tovariše. S seboj je bil prinesel patrono, s katero je nabasal puško svojega tovariša ter se ustrelil v desno stran. Rana je bila tako nevarna, da so morali prostaka prepeljati v bolnišnico.

Dekle odpeljano. Včeraj so v Trstu aretirali 30letnega kurjaka Tomaža Venisa, ker je imel v svoji kabini proti njeni volji zaklenjeno 21letno Angelo Rusicica iz Trsta. Obenem so aretirali tudi mornarja Papadopola, ker je na sumu, da je pri odpeljanju soudeležjen. Oba tajita, da bi bila dekle odpeljala, marveč trdita, da je dekle samo hotelo iti z njima. Nasprotno pa trdi dekle, da sta jo navedena pregovorila, naj napravi potovanje na Grško z njima, ter jo s silo pripeljala na parnik. Oba aretiranca so oddali v preiskovalni zapor.

Iz Kastavca v Istri. Bili so časi, kadar je Kastav - grad slovil in bil svetla točka prosvete in narodne zavednosti v vsi Istri. V tistih časih

so se zbirali mladi študentje, hrvaški in slovenski, in so delovali z vsem navdušenjem na narodnem in prosvetnem polju. V lepel spominu so nam bratje Slovenci, kateri so se navduševali za narodno stvar in šoto, da so v »ilirskem« jeziku pisali pesmi. In prav zaradi tega, ker nas nekako veže lokalna historija, bom napisal par lokalnih vrstic, katere pa niso posebno lokalne. Kastav - grad je bil nekaj središče istrske narodne stvari, danes pa so se časi premenili; dogodilo se je tisto, kar je rekel naš jugoslovanski genij Gundulič: »Kolo od sreče vrteči se ne pristaje, tko bi gori eto dole«. Znano je, da so nekateri naši politiki dosegli, da se učiteljska šola zмести v Kastvi. Posledice tega so se pojavile tudi v samem občinskem zastopu. Petnajst zastopnikov je demisijsiralo, nekaj zaradi naklad za učiteljsko šolo, nekaj iz raznih drugih razlogov, a posebno pravijo, da zaradi tega, ker ima Kastav - grad kot ena županija napram šestindvajsetim podobčinam zmikom kake privilegije, a druge dobre kar dobe. Zastopniki so demisijsirali že 2. aprila t. l., a še niso obla, sti nič podvzele; govori se, da namestništvo v Trstu v sporazumu z deželnim odborom ne bo pripoznalo demisije, in da se bo sklicala obč. seja in zastopnik, kateri ne bo prišel na sejo, da bo plačal — globo. Če se to pripeti, bodo zastopniki med dvema ognjema. Z ene strani bo narod nadlegoval zastopnike, z druge strani pa — globa. Ugodna situacija, kaj ne? Še eno nam je čudno: Avstrijska vlada in deželni odbor, v katerem so v večini Italijani, oba nasprotnika vsega kar je slovenskega — če je res kar se govori — zložila sta se, da podpro — najčistjejo hrvaško občino. Ironija! Čuje se, da bo ta demisijsa slabo delovala za hrvaško, oziroma slovensko stvar pri bodočih volitvah v Istri. A to je trik stanovitih ljudi. Mi smo zavedni svoje narodne dolžnosti in nas ne zasljepla lokalni patriotizem. S tem bom završil: Pri nas v Istri se še mnogo da na avtoritete stanovitih ljudi; kaj zares se ne more vpoštevati volja svobodnega naroda, ki vendar ni slepa masa. — jč.

Delomržen brat. V bližini Sibenika stanujoči župnik baron Peter Wiederkehr ima brata, ki jo je bil popihal v Ameriko, pa se je nedavno vrnil in obiskal župnika, od katerega je vedno zahteval denarja. Ker mu brat ni hotel več pomagati, ga je zvalbil v nedeljo z vpitjem iz stanovanja ter osemkrat ustrelil na njega. Ko je župnik že ležal na tleh, ga je udaril še po glavi. Težko ranjenega župnika so prepeljali v bolnišnico, njegovega brata pa aretirali.

Drobne novice. Kap je z a d e l a predvčerajšnjem popoldne kamnoseka Ludvika Trampuša. Popoldne je bil še popolnoma zdrav, kar naenkrat se je v svojem stanovanju v ulici Sv. Mihaela v Trstu zgrudil in poklicani zdravnik rešilne postaje je mogel konstatirati le še smrt. — Dva zlikovca sta hotela vdreti predvčerajšnjem v vratarjevo lopo v veži hiše v ulici Torre bianca št. 14 v Trstu. Prepolil ju je lastnik Keitner, ki je tudi videl, da sta se skrila v sosedni hiši in poskusila tam svojo srečo. Keitner je obvestil policijo, kateri se je potem tudi posrečilo vjeti oba zlikovca, stara znanca tržaške policije, 21letnega Nikola Orliča s Krka in 19letnega Rudolfa Škerlja iz Pulja. — Hudo kri so imeli 40letni Mahorčič, 35letni Ubnik in 33letni Dodič. Sprli in stegli so se v ulici Molin a vento v Trstu tako, da so morali vsi na rešilno postajo, Mahorčič pa celo v bolnišnico.

Dnevne vesti.

+ Naj ne ostane pri besedah. Klerikali so našli za sodbo o Berchtoldovem in San Giulianijem sestanku v Opatici jako enregične besede. Zgodi se večkrat, da se na tak način oglase, a doslej se je tudi že vedno zgodilo, da so na vse pozabili, ko je bilo treba te besede potrditi z dejanji. Bomo videli, če bo tudi zdaj tako. Ta mesec se namreč snižeta delegaciji in tam bodo imeli jugoslovanski delegatje priliko, posvedočiti z dejanji svoje stališče. Toda — odkrito rečemo — bojimo se, da bodo zopet igrali tisto klavarno in nevredno vlogo, kakor vedno.

+ Srbsko - hrvaška - slovenska omladina v Berlinu se je zbrala dne 17. aprila pod vtiskom ogorčenja, ki je prevzel celokupni narod vsled surovih in nedostojnih napadov italijanske omladine na njene brate, srbo - hrvaške in slovenske dijake v Trstu, na zborovanje, na katerem je razpravljala o tem dogodku in je po govorih, izražajočih nevoljo nad omenjenimi dogodki, sklenila sledečo resolucijo: »Srbo - hrvaška in slovenska omladina v Berlinu globoko obžaluje, da so sinovi tako velikega

kulturnega naroda, kakor je italijanski narod, padli tako nizko in se spozabili v dejanje, ki se more opustiti le hordam nekulturnih divjakov; sinovi dežele, na kateri je vzkli kultura našega novega časa, so se kakor divje zverji zagnali na največernarnejšo kulturno pravico vsakega naroda, na pravico materinega jezika. Obžalujejo ta divjaški korak Italijanov v Trstu, izjavlja srbo-hrvatsko-slovenska akademična omladina v Berlinu mučeniškim bratom v Trstu svoje simpatije in upa, da njih bratje v Trstu ne bodo nikdar pozabili, da je jezik najmočnejša spona, ki veže razna plemena našega naroda, da je jezik najčvršča podlaga, na kateri sloni velika in znamenita misel edinstva in da bo, zadevajoč se svojih velikih nalog, vztrajala v borbi za svojo narodnost, pri čemer ji bo vedno pomagala celokupna srbo-hrvatsko-slovenska omladina.

Blagohotna naklonjenost. Razni avstrijski in tudi inozemski listi so poročali, da sta grof Berchtold in di San Giuliano na svojem sestanku v Opatiji razpravljala tudi o tržaškem vprašanju in o laškem vseučilišču. Nekateri listi so celo vedeli povedati, da je grof Berchtold nasproti italijanskemu ministru prevzel gotove obveznosti tako glede tržaškega vprašanja, kakor glede laškega vseučilišča. Oficijski in oficialni listi so na vse te vesti molčali, iz česar bi se dalo sklepati, da so ona poročila domačih in tujih časopisov o opatijskem sestanku kolikor toliko utemeljena. O tem vprašanju razpravljala tudi dunajska korespondenca »Die Information«, o kateri govore, da ima dokaj intimne zveze z merodajnimi krogi. Med drugim piše: »Nečemo ugovarjati, da sta morda državnik pretresala tudi razna vprašanja notranje politike tostran in onstran Alp. Tem vprašanjem pa se nikakor ne more pripisovati takega pomena, ki bi se dotikal temeljev medsebojne zveze. Takisto pa je tudi di San Giuliano prespreten diplomat in mnogo predelikanec, da bi se v kakršnemkoli oziru pregrešil proti temu principu. Avstrija se trudi, da bi Italijanom, ki žive v državi, ustregla v vsakem oziru, postopa pa z njimi kot z »avstrijskim narodom« in ne uvažuje ozira na neavstrijske soplemenike, kakor postopa z Nemci, Čehi, Poljaki, Malorusi, Jugoslovani in Romuni — pravično, nepristransko in oziroma se na razmere. Uvaževanje tujega vpliva na kateregakoli izmed naših narodov, bi značilo toliko, kakor priznavati irreditentem in ga posepeševati. Takšnega vpliva pa ne moremo priznati ne kraljevini Italiji, ne Romuniji, a tudi ne berlinskim in petrogradskim krogom. To pomeno enkrat za vselej. Avstrijska vlada postopa z vsemi narodi — z blagohotno naklonjenostjo, ne sme pa, kar je povsem naravno, teptati z nogami državnih interesov in ozir na druge narode, predvsem na Jugoslovane... Kako lepo zvone te besede! Blagohotna naklonjenost in ozirom na Jugoslovane! Človek ne ve, ali bi se smejal, ali bi se jezil vzprico tem tiradom in farbarijam. Kdaj pa so še avstrijske vlade postopale s Slovenci, z Jugoslovani »z blagohotno naklonjenostjo«, kdaj so se »ozirale pred vsem na Jugoslovane«, kdaj so bile »pravične in nepristranske«? Saj je zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov v naši monarhiji nepretrgana veriga krivičnosti, zapostavljanja, zasledovanja in preganjanja s strani »pravičnih in nepristranskih« državnih oblasti. In skušnjava nas uči, da moramo prav takrat biti najbolj oprezní, kadar se največ govori o blagohotni naklonjenosti napram našim stremljenjem. Zato nam tudi sedaj »oziri pred vsem na Jugoslovane«, ki so baje, kakor zatrjuje oficijozna »Die Information«, vodili grofa Berchtolda pri sestanku z italijanskim ministrom, čisto nič ne imponirajo, ker smo prepričani, da se je tu barantalo za našo kožo, to tem bolj, ker imajo baš pri tej priliki gotovi krogi polna usta pravičnosti, objektivnosti in blagohotne naklonjenosti Jugoslovanom!

Konec klerikalne ljubezni. Na jesen, če se ne motimo, leta 1912, so naši klerikalci ustanavljali v »Unionu« vseslovensko ljudsko stranko. Da bi tej prireditvi dali večji sijaj, so na ustanovno zborovanje povabili tudi zastopnike svojih takratnih političnih prijateljev. Napovedovali so, da se udeležijo ustanovitve »vseslovenske ljudske stranke« po svojih odposlancih češki agrarci, predvsem pa vodja poljske ljudske stranke, poslanec Jan Stapinski. »Slovenec« je takrat delal veliko reklamo zlasti s Stapinskim, čegar sliko je tudi priobčil, in s češkimi agrarci. Ko pa je prišel dan ustanovnega zborovanja, ni bilo blizu ne čeških agrarcev, ne od klerikalcev takrat toli slavljena Stapinskega. Vsi ti so ostali raje doma, kakor da bi delali štafazo Susteršičevi družbi. Prišel je takrat v Ljubljano edini Stipica R a -

dič, predsednik hrvatske seljačke stranke. Ker so jim drugi politični prijatelji pokazali fige, so klerikalci potem sklenili zvezo z Radičevom stranko, kar so takrat slovesno proglasili na zborovanju. Ko pa je bila komedija končana, se je izvedelo, da celo Stipica Radič ni prvotno prišel na klerikalno prireditev, marveč da so klerikalci moža enostavno kupili, da jim je prišel za štafazo v Ljubljano. »Hrvatska pučka seljačka tiskara«, katere oče je bil Stipica Radič, je bila takrat pred konkurzom. Da jo reši, je iskal Radič na vseh koncih in krajih pomoči. Obrnil se je tudi na slovenske klerikalce. Ti so bili takoj pripravljivi mu pomagati, toda samo pod pogojem, ako stopi z njimi v zvezo in ako se kot predsednik seljačke stranke udeleži ustanovnega zborovanja vse-slovenske ljudske stranke. Radič, ki v sredstvih ni nikoli izbirčen, je pogoj sprejel in na to dobil tudi denar. Govorilo se je takrat, da je dobil 10 tisoč kron posojila. Kasneje se je za trjevalo, da je mož dobil 50.000 kron, a prave vsote se ni moglo dognati, ker so klerikalci in Radič pač priznavali kupčijo, čuvali pa so se povedati, za koliko tisočakov so napravili barantijo. Sedaj pa poročajo iz Zagreba, da je Radičeva tiskarna zopet pred konkurzom. »Hrvatski Pokret« pa javlja, da so »slovenski klerikalci že iztožili posojilo v znesku 50.000 kron, radi katerega so se vknjižili na razna kmetijska posestva. Dražbe se odlagajo samo za to, da se kopičijo novi stroški.« — Judeževt groši, ki jih je prejel Radič od slovenskih klerikalcev, niso obrodili dobrega sadu. Radičeva tiskarna je zopet pred konkurzom in zato, da je Radič kot predsednik hrvatske seljačke stranke prišel v Ljubljano delat štafazo k ustanovitvi takozvane »vseslovenske ljudske stranke«, bodo sedaj »prijatelji kmeta« — slovenski klerikalci, poglani celo vrsto hrvatskih kmetov, ki so bili tako ne-pametni, da so prevzeli poroštvo za Radičevu posojilo, na boben in jih spodili izpod rodnega krova! To je pristna ljudska in kmetijska politika!

Kako so dolenski klerikalci obsodili ljubljanske vodilne klerikalce. »Dolenski Novice« so svojačez imele svoj poseben politični kurz, ki je rad ponagajal kurzu vodilnih klerikalnih politikov v Ljubljani. Seveda, ko so postali le predrzni, so jo dobili iz Ljubljane po prstih in po ustih in — stvar je bila zopet v redu. A take hude pridige pa v visokem deželnem odboru zastopani vodilni možje še niso slišali iz ust svojih ožjih tovarišev na Dolenskem, kakoršno prinaša zadnja številka »Dolenskih Novic«, ki jih zdaj urejuje gimnazijski katehet, znani prijatelj čiste prisege, gosp. dr. Ciril Azman. V rubriki »Političen pregled« prinašajo pod naslovom: **Moravska v denarni krizi**, kritiko o moravskem deželnem gospodarstvu, pri katerem so češki in nemški liberalci deželo tako zagazili v dolgove, da je bo težko kmalu rešiti. In to vsled tega, ker so (po vzgledu kranjskih klerikalcev še pri zadnjih deželnozbornih volitvah) moravske ljudstvo speli, da ni treba deželni doklad zvišati, samo, da bi se kot stranka ložje obdržali na krmlu. (Torej do pičice enaki kranjskim klerikalcem.) Če je že to očitana hudo, zelo hudo, presega zaključek, ki naj bi bil nauk vsem liberalcem, pa je le zaupnica posebno našim klerikalcem, pač vse izjeme, ki smo jih kdaj doslej od dolenskih klerikalcev doživeli. Poslušajte, kaj piše gosp. dr. Azman: »Ravno Moravska nas pa potrjuje tem bolj, da je le tisti skrbni gospodar, ki si zna poiskati večjim izdatkom primerne dohodke, malovreden gospodar pa je tisti, ki večje izdatke le z novimi dolgovi pokriva...« kakor naši vodilni pristaži v deželnem odboru Kranjske — je mislil gosp. dr. Azman pristaviti, a v tisti svoji hipni duševni zmedenosti, v kateri je to resnično kritiko napisal, je seveda svoj nauk izročil »liberalcem vseh dežel.« Človek, ki bere ta zaključek, si nehote misli, da sliši še danes v zbornici ravno isti nauk s skoro istimi besedami iz ust naprednih poslancev, zlasti gg. dr. Tavčarja in dr. Trillerja, ki sta klerikalcem ravno take levite brala, ko so v deželni zbornici nastopili s povišanjem novih deželni doklad. Res je: Malovreden gospodar je, ki večjih izdatkov ne ve z drugim pokriti, kot z novimi dolgovi in dokladi. In to so na Kranjskem naši deželni gospodarji storili! Gosp. dr. Azman pa za svojo resnicoljubnost zašl od deželne-ega odbora posebno remuneracijo za cigarete, da prihodnjič še več kaj takih zlatih naukov napiše.

Odnevanje članka »Slovenec in češka gospodarstva politika«. Naš članek »Slovenec in češka gospodarstva politika« priobčuje v dobesednem češkem prevodu pizenski »Česky Dennik« in pripominja na to ob koncu: »Bilo bi umestno, ako bi naš Nar. Svet posvečal naši gosp. politiki

na slovan. jugu in v Slovanstvu v obče vso svojo pozornost. Prepričani smo namreč, da bi se dalo s pravčasnim posredovanjem zlasti pri denarnih zavodih prav čisto preprečiti vsako ozlovoljenje naših slovenskih bratov.«

Napeljon. Klerikalni prvaki imajo s svojimi pristaji v Ljubljani res križe in težave. V svojih anarhističnih nagnenjih nimajo ti ljudje že pred nikomur nič več respekta in so zdaj obesili dr. Susteršiču ime »Napoleon«. Rojina se je sicer hudo trudil, da bi tudi gospoda Zajca naučil francoskega izgovora »Napoleon« — on, skoz nos, še bolj skoz nos, — ampak Zajc je ostal pri »Napoleonu«. Klerikalci pravijo, da dr. Susteršiču njegovo predemokratično ime itak nič ne ugaja in da bo prav zadovoljen, če se zanj razširi imenovanje Napeljon. Mi pa pravimo: Le počasi, vrli vinski bratci in katoličani! Nikdar ne pozabite, da je bil Napoleon III. vzrok, da je postala zedinjena Italija in zedinjena Nemčija. Kdo ve, kaj še stori Napeljon!

Iz deželnega odbora. Za avtomobilsko vožnjo po deželnih cestah se izdelal, potem ko se zasliši mnenje cestnih odborov, poseben regulativ. Za redne vožnje s težimi avtomobili nad 2000 kg bo plačevati tam, kjer se bo taka vožnja sploh dovoljevala, poseben letni prispevek v približnem iznosu 1/2 do 3/4 vinarja od tonskega kilometra. Avtomobili s težo nad 8000 kg s tovornom vred in oni z železnimi platišči sploh ne bodo pripuščeni na deželnih, okrajnih in občinskih cestah. Kjer je cesta široka le 4 metre ali manj, bo treba napraviti na stroške dotičnega avtomobilskega podjetja posebna izogibalšča in tudi potrebna ojačenja cestnih objektov bo moralo plačati podjetje. — Računski zaključek Deželne banke se predloži deželnemu zboru v odobrenje. Z lanskim poslovnim prebitkom v znesku 73.415 K 42 vin. iznašale bodo vse rezerve Deželne banke 104.769 K 17 v. — Premovanje goveje živine se bo vršilo dne 7. maja v Vipavi, 8. v Senožečah, 9. v Grahovem, 11. v Bohinjski Bistrici, 14. v Zireh in 16. v Trzinu. Za vsako teh premovanj se dovoli po 1000 kron kredita. — Živinorejski zadruzi v Senožečah se zagotovi izdatna podpora za napravo ovčereje. — Mlekarska zadruga v Šmarji dobi 800 kron podpore in 800 K predujma. — Za občinsko cestno zvezo Šmartno-Kostrivnica - Lupinca - Prinsko-Marčiči del Sv. Lovrenc se obljubi 30% deželne podpore. Stroški bodo znašali nad 100.000 K. Cesta Zatičina-Zužemperk-Straža se zavaruje z železno ograjo, ki jo bo dobavila tvrdka Kastelic in Zabkar za 6000 kron. Dobava večjih transformatorjev za deželno električno ob Završnici se odda tvrdki A. E. G., manjši bo pa dobavila tvrdka Zabkar in Kastelic. — Konferenca sv. Antona Padovanskega na Viču dobi v karikativne vrste 400 kron podpore. — Za kmetijske tečaje za učitelje na Grmu se dovoli 1500 kron. — Nove mu gasilnemu društvu na Mlinem pri Bledu se dovoli ena tretina podpore k ustavnim stroškom v znesku 10.000 kron. — Vsled pritožbe županstva v Litiji se naroči okrožnemu zdravniku dr. Premrovu v Litiji, ki stanuje sedaj onstran savskega mosta, da se mora preseliti v litijsko občino samo. — Ignacij Šubelj se sprejme za gospodarstvenega praktikanta na Grmu. — Razpiše se mesto provizoričnega asistenta, oziroma znanstvenega pomočnika na kmetijsko-kemiškem preskuševališču v Ljubljani.

Odlikovanje. Deželni šolski nadzornik dvorni svetnik gospod Fran L e v e c je dobil častno kolajno za 40letno zvesto službovanje.

Meščanski klub. Gospod Franc Peterca naznanja v uradnem listu, da se je družabno društvo »Meščanski klub« v Ljubljani prvotno razdružilo, ker ni imelo članov. Tako je vzelo konec društvo, ki je bilo osnovano z velikim pompom in velikimi nadami, da bo združilo meščane ljubljanske pod klerikalno zastavo. Društvo se je razšlo, ker ni imelo članov, članov pa zato ni imelo, ker je klerikalnih meščanov v Ljubljani tako malo, da še kakega društvenega odbora ni mogoče skupaj spraviti.

Helena Šmuceva. Danes, 20. t. m. smo spremili k večnemu počitku kantinerko iz šentpeterske vojašnice in hišno posestnico, gospo Heleno Šmucevo. Pokojnica je bila zavedna naprednjakinja in članica mnogo narodnih društev, tako Sokola I., pevškega društva »Slavec«, šentpeterske ženske podružnice Ciril-Metodove, dijaškega podpornega društva »Domovina« itd. Poleg imenovanih društev se je udeležila pogreba mnogo gg. častnikov in podčastnikov tukajšnje garnizije, cela kopa moštva 17. pehotnega polka in velika množica odličnega ljubljanske-

ga občinstva. Svoji sestri je podaril Sokol I. tudi še krasen venec s trobojnim trakom, a »Slavec« jej pod svojim praporom zapel žalostinki v zadnji pozdrav. Teško bodo pogrešala razna društva radodarno roko rajničino! Da je vrli narodnjakinja ohranjen blag spomin med nami!

Izrebrani porotniki. Pri tukajšnjem deželnem sodišču so bili za drugo porotniško dobo izrebrani sledeči glavni porotniki: Fr. Ambrožič, posestnik v Dovjem; Alojzij Ašič, posestnik v Lokah pri Litiji; Ivan Bohinc, posestnik v Mišačeh; Mihael Černe, posestnik na Savi; Avguštin Drese, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Jožef Gogala, posestnik v Novi vasi pri Radovljici; Ignacij Hrovat, posestnik na Jesenicah; Oton Homan, trgovec in posestnik v Radovljici; Ivan Kastelic, posojilnični ravnatelj in posestnik v Ljubljani; Josip Kette, trgovec v Ljubljani; Adolf Kordin, trgovski potnik v Ljubljani; Alojzij Kunc, krojaški mojster v Ljubljani; Josip Kunstler, kovač in posestnik v Ljubljani; Srečko Kavčič, gostilničar in posestnik na Razdrtem; Karel Kovač, posestnik v Starem trgu pri Ložu; Ivan Kanc, gostilničar in posestnik v Podsmereki; Franjo Košak, trgovec v Stranski vasi; Josip Pavšnar, posestnik v Kokri; Rudolf Puppis, trgovec in posestnik v Gor. Logatcu; Jernej Šerjak, posestnik v Ljubljani; Franjo Ševčik, puškar in posestnik v Ljubljani; Josip Samsa, tovarnar v Il. Bistrici; Josip Steržaj, posestnik na Rakeku; Anton Stroj, tovarnar in posestnik v Zapužah; Franjo Siherl, posestnik v Zalogu; Ivan Susteršič, mizar in pos. v Vižmarjih; Davorin Šetinc, trgovec in posestnik na Rhniki; Gabriel Thaler, gostilničar in posestnik v Železnikih; Franjo Tič, posestnik v Serjušah pri Brdu; Josip Tribuč, tovarnar in posestnik na Glincah; Josip Vidmar, izdelovatelj dežnikov in posestnik v Ljubljani; Franjo Zajc, urar in posestnik v Ljubljani; Franjo Zore, trgovec v Ljubljani; Ivan Zupančič, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Ivan Žužek, pekovski mojster v Škofji Loki; Anton Zupan, posestnik v Zgor. Lazih. — Nadomestni porotniki: Franjo Černivc, posestnik, Ivan Marchotti, trgovec z usnjem, Anton Novak, gostilničar in posestnik, Peter Pirc, pekovski mojster, Franjo Poljšak, gostilničar in posestnik, Ivan Premrl, trgovski družnik, Josip Presker, trgovec, Alojzij Fink, mizar in posestnik ter Ivan Zamljen, čevljarški mojster vsi v Ljubljani. S porotnimi razpravami se prične dne 25. majnika t. l.

Napredovanje kranjske industrije. Lani je šla v konkurz kranjska železarska družba v Kamniku in zdaj se je ta družba razšla.

Pojasnilo. V sobotnem »Narodu« dne 11. aprila 1914 je bilo omejeno med odglašanimi obrtni v Ljubljani, krojaštvo Konrad Pučnik. Vsled tega se je raznesla vest, da K. Pučnik iz Kranja opušča svojo filijalko v Ljubljani, Sodna ulica 3. Temu pa nikakor ni tako, gre le za formalno popravilo pomotoma napačno priglašene glasila firme Konrad Pučnik, mesto pravičnega K. Pučnik, kar bo itak razvidno iz zaznamka v mesecu aprilu priglašeni obrti.

Pri vasovanju napaden. Poselnikov sin Jernej Erjavec iz Zgoranje Kanomlje je šel pred par dnevi ponočje vasovat. Ko je zlezal na lestvo, sta mu jo dva fanta izpodnesla, da je padel štiri metre visoko. Na tleh ležečega sta potem napadalca stepla. Izbila sta mu tudi tri zobe.

Samomor v tujni. V Št. Pöltenu se je ustrelil vojak pri telegrafskem regimentu Leopold Kaftan. Kaj je nesrečnega mladeniča pognalo v smrt, ni znano. Med slovenskimi fanti pri telegrafskem regimentu je bil zelo priljubljen. Ker ni nikdar skrival, da je zaveden Slovenec, so ga nekateri predpostavljeni časih hudo šikanirali.

Skrivnostni X. dramatično, razburjeno življenje pomorskega častnika Houven, bo gotovo vzbujalo očaranje in zanimanje in nesrečna soproga, katera po brezvestnosti ljubezni hrepenečega in brezvestnega vodja vohunov spravi svojega soproga ob vojaško čast in ga privede do sramotne smrti, bo ravno tako vzbudila sočutje, kakor bo imel mali deček, kateri hoče videti še enkrat očeta in premaga radi tega vse nevarnosti in napore, da pride v trdnjavo in hoče s svojim telesom ščititi očeta pred rablji, našo bojazen in simpatijo na svoji strani. — Skrivnostni X je film ene vrste, kateremu se ne more odrekati velik pomen.

Nesgodil. Ko je delavec Andrej Marinko danes jutraj nesel v Florjanski ulici št. 8 po stopnicah vrečo moke, je padel ter si pri tem v zapestju tako poškodoval desno roko, da mu je takoj močno otekla in je moral iskati zdravniške pomoči, ni pa še

izključeno, da ne bode moral iti v deželno bolnišnico. — Pomožni delavec na južni železnici, Josip Klobučar je v kurilnici brusil na transmissijskem brusu neko železo in je pri tem prišel z levo roko med stroj, kateri mu je razparal sredinec. Moral bode ostati dalj čas v zdravniški oskrbi.

Narodna obramba.

Šentjakobsko - trnovska ženska podružnica C. M. je prejela po gospe Zupančičevi 7 K 70 v, katera vsota se je nabrala na poslovnem večeru g. ran Škofia, delovodja c. kr. tobacne tovarne.

Društvena naznanila.

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani l. 1914. Seja finančnega odseka vrši se jutri v sredo ob 8. zvečer v zvezni sobi v Nar. domu.

Predavanje (učni tečaj) o bromn. ojetisu. Včeraj se je pričel tečaj (v Prešernovi sobi restavracije »Novi svet«) za bromni ojetisk, ki ga je priredilo društvo »Klub slov. amaterskih fotografov« v Ljubljani. — Tečaja se je udeležilo že začetkoma precejšnje število fotografov-amaterjev, med drugimi tudi načelnik »Zadruga fotografov«, naš odlični fotograf g. Avg. Berthold, ki je s tem pokazal zanimanje za napredek fotografske umetnosti. — Predsednik društva »K. S. A. F.« g. F. Vesel predstavi navzočim predavatelja cand. med. vet. g. St. Plemelja, ki je znani gojitelj umetn. fotografije, osobito bromn. ojetisa. — Predavatelj nam je po kratki teoretični razpravi o raznih fotogr. procesih praktično demonstriral bromni ojetisk, ki obstoji v tem, da se potom posebnega čopiča in oljnatih barv individualno napravi sliko, odgovarjajočo umetniškemu čutu. Tehnika se zelo približuje slikarski tehniki ter zamore, večji in umetniško čuteči amater v veliki meri podati v sliko občutek svoje duše. — Navzoči so pozorno sledili zanimivemu postanku portretne slike, kako je ista, na belem broms. papirju začetkoma nevidna, postajala vedno vidnejša, dovršena in končno popolna slika. — Z istim zanimanjem se je sledilo izdelovanju pokrajinske slike, ki jo je po navodilu predavatelja izvrševal eden izmed navzočih udeležencev. — V nadaljnjih večerih (torek in sredo) se praktično demonstrirajo od predavatelja in udeležencev še nadaljne slike in potem vse končno dovršijo potom pastelnih svinčnikov itd. do svoje popolnosti. — Tečaj je za vsakega prijatelja umetn. fotografije zelo zanimiv — in gotovo se udeležje istega še razni drugi amaterji: marsikdo se bode navdušil za to lepo tehniko na polju moderne umetn. fotografije, ter na tem polju lahko tudi uspešno deloval.

Umetnost.

Oljki koncerti Glasbene Matice. Snoci se je vršila glasbena skušnjava znamenitega, največjega koncertnega dela. Skladba napravi mogočen vtisk; je resnobno, globoko zamišljeno delo. Gregorčičeve globoke ideje, Sattnerjeva kongenjalna, čutopolna glasba so združene v umetniško, absolutno harmonično celoto, ki ne potrebuje blestečih vnanjih efektov ima pa temvečjo notranjo duševno silo. Velik duševen vžitek bo imel tisti, ki bo vtopljen v Gregorčičeve ideje zasledoval veličino in krasoto glasbenega dela. Napredek v slovenski koncertni glasbi se zrcali najbolj v treh, najmarkantnejših orkestrskih slovenskih izvornih delih: v Lajovicvi »Gozdni samoti«, Sattnerjevem oratoriju in Oljki. Kompozicija zapušča konvencionalna pota, se odeva v moderno obliko v koncepciji in instrumentaciji, ne da bi izgubila milino Sattnerjeve muze. Zbori, izborna naštdirani, pridejo gotovo do popolne veljave, sohtisti se z veliko verno zavzemajo za svoje naloge, vojaški orkester resnobno sledi intencijam skladbe in dirigenta.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Majhen vzrok, slabe posledice. Jožef Berkovič, hlapec v Ljubljani, je nekoliko pijan opravljal na cesti svojo malo potrebo. Stražnik ga je za to stavil na odgovor in ga vprašal za ime, katerega mu pa ta ni mara! povedati, nakar mu je napovedal are. acijo. Temu se je pa Berkovič s silo uprl, suval je stražnika v prsi in v glavo, ga zagrabil za suknjo, da mu iztrgal iz nje več gumbov, končno ga je še opsoval. Obtoženec pravi, da je stražnika le od sebe odrival, ker ga je brez vzroka aretoval, ker ga je brez vzroka aretoval. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Neumestna jeza z zlo posledico. Ze večkrat kaznovani France Šavli je bil v zadnjem času zaposlen kot ddnar pri Weinbergerjevih v Zagorju. Dne 29. marca t. l. je bil nekoliko pijan in je po prepiru z nekim hlapcem v jezi začel preklinjati Boga in Mater božjo tako, da so se mimoidoči ljudje nad tem močno spotikali. Ko ga je stražnik aretoval, je tudi tega je brez vzroka aretoval. Obsojen vsled zaužite pijače nič o tem ne ve, kar so pričue odločno zanikale. Odmerili so mu za kazen 6 mesecev težke ječe.

Preveč korajzen fant. David Šolar, verigar v Kropi, je v Jalenovih gostilni v pričue več navzočih gostov kazal svojo korajžs s tem, da je ime odprt nož v rokah, za kar so ga iz gostilne potisnili. Ko je pa prišel Matija Praprotnik na prosto, ga je Šolar napadel, ta ga je pa v svojo obrambo udaril z nekim remeljnomo po glavi. To je pa osumljenca tako razkačilo, da mu je zasadi nož v levo ramo tik ključnice, kar je imelo za posledico zelo nevarno poškodbo. Šolar se zagovarja, da je to storil deloma v jezi, deloma v vinjenosti. Za kazen je prejel 4 mesece težke ječe.

Razne stvari.

Ukradena slika. Iz Hamburga poročajo: V Thornu je bila ukradena slavna slika zadnjega poljskega kralja, Stanislava II. Avgusta. Magistrat je razpisal 300 mark nagrade.

Nemški špijoni na Francoskem. Pariški listi poročajo, da so blizu Nanziga aretirali nemškega špijona. Imenuje se Covalotti in je doma iz Strasburga.

Belgijski škofje osleparjeni. Iz Bruselja poročajo: Defraudacije bankirjev Colleta in de Coena presegajo vsoto devetih milijonov frankov. Belgijski škofje, ki so zaupali bankirjema dijecejski denar, so izgubili več milijonov.

Zdravstveno stanje ruskega carjeviča. »Daily Mail« poroča iz Odeze, da so ruski mornariški častniki v Sebastopolu, ki so pred par dnevi videli ruskega prestolonaslednika, izjavili, da je carjevič zopet popolnoma zdrav in da so izginili na njem vsi znaki dolgotrajne bolezni.

Velik požar. Iz Debrecina poročajo: Predčerašnjim ponoči je začela goreti v delavnicah državnih železnic omara. Ogenj se je hitro razširil ter vpepelil v dveh urah pet delavnic. 120 osebnih in tovornih voz je izgorelo. Škoda cenijo na tri milijone kron. 280 delavcev je za delj časa brezposelnih.

Šleparski nemški grof. Iz Pariza poročajo: Preiskava proti aretiranemu grofu Montgelasuin njegovim tovarišem je dovela do nove aretacije. Aretirali so takozvanega grofovega slugo, ki je tudi rojen Nemec. Iz grofovih pismov in listin je razvidno, da je bil tudi v zvezi z angleškimi ponarejevalci denarja. Dobili so tudi ponarejen železniški vozni list.

Boj proti alkoholu v Trstu. Iz Petrograda poročajo: Carjev boj proti alkoholu v Rusiji, ki ga z vsemi silami podpira tudi duma, je lastnike žganjarn zelo razkačilo. Odposlali so v finančno ministrstvo posebno deputacijo, ki je opozorila ministre na nevarne posledice, ki jih povzroči lahko omejevanje prodaje alkohola v poljedelstvu.

Nemiri viničarjev v Neapolju. Iz Rima poročajo: Med vinogradniki v Cerignoli pri Neapolju je prišlo do težkih nemirov, ker so bili v nekem vinogradu zaposleni inozemski delavci. Okoli 3000 viničarjev je udrla s kosami in drugim orodjem na posetvo ter preteplo posestnika in inozemske delavce. Mnogo oseb je bilo ranjenih.

Aviatška nesreča. Iz Pariza poročajo: V aerodromu v Buc se je dogodila predčerašnjim velika nesreča. Aviatka Buidot in Deroye sta hotela drug drugega prehitevi. Pri tem sta se zadela aeroplana. Oba sta padla na tla. Deroyev aparat je začel goreti. Deroyeja in njegovega pasazirja d' Albina so izvlekli mrtva in napol sežgana izpod razbitega aeroplana. Buidot in njegov pasazir sta bila težko poškodovana.

Grozeča stavka v Italiji. Iz Rima poročajo: Nevarnost stavke železničarjev je takorekoč odstranjena, čeprav je le malo znanega o zadnji seji centralnega odseka sindikatov, ki se je vršila pri zaklenjenih vratih. Govori se, da je že sklenjeno, da se razglasi oblegavalno stanje čez

Ancono. Baje se zdaj posvetujejo le še o demonstracijski stavki 1. maja in počeo prelozičji boj do novembra. Oblasti so pripravljene za vse eventualitete. Ladje, ki so zasidrane pred Ancono, so izkrcale moštvo. Garnizija je pripravljena.

Poroka pod varstvom policije. V šotski cerkvi na Dunaju je bila te dni poroka, ki je bila zelo hrupna. Neki uradnik, ki je že dalj časa živel z neko gospo, se je sedaj oženil — z drugo. Njegova zapuščena družica se je s svojimi otroki postavila pred cerkev ter bridko jokala. S tem je seveda opozorila ljudi, ki so šli mimo cerkve. Kmalu se je nabralo mnogo radovednežev, ki so jo začeli izpraševati. Zapuščena mati treh otrok jim je začela pripovedovati svojo usodo. Ko so se pripeljali avtomobili s svatbenimi gosti, so se otroci približali ženinu ter vpili: „Oče, pojdi k nam!“ Njihova zapuščena mati je priskočila k nevesti, grozno preklinjala, ji strgala pajčolan z obraza ter ji raztrgala obleko. Tudi množica je glasno demonstrirala proti ženinu in nevesti. In kmalu bi prišlo k nasilstvom. V tem je prišla policija ter razgnala množico. Obupanu zapuščeno mater so prijeli policisti ter jo odvlekli na policijsko stražnico. In ko jo je komisar zasliševal, se je v cerkvi izvršila poroka. Treba je bilo mnogo policistov, da so izpraznili cerkev ter stražili vrata in vse izhode. Med tem ko je duhovnik vršil cerkveno ceremonijo, je policija z golimi sablami napravila pred cerkviyo prostor za odhod avtomobilov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesarjeva bolezen.

Dunaj, 21. aprila. Oficijozno se poroča iz Schönbrunn: Rahlo zboljšanje cesarjevega zdravja, ki je nastopilo včeraj zvečer, traja naprej. Noč je bila dobra, spanje ga je okrepčalo, cesar se počuti dobro. Vstal je kakor navadno ob 4. zjutraj in je dopoldne sprejemal kakor ponavadi, državniike.

Dunaj, 21. aprila. Privatno se poroča iz Schönbrunn: Cesarjevo zdravstveno stanje je dobro. Cesar je noč skoro nemoteno prespal ter je počival nekoliko delj kakor običajno. Vstal je ob 1/4 na 5. ter se počutil čvrstejšega. Jutranja temperatura 36,4°, mrzlica je izginila. Prvi zajutrek je cesar zavžil z apetitom. Subjektivni in objektivni znaki kažejo, da za enkrat ni nevarnosti zlasti ker je cesar čil. Danes dopoldne ga je obiskala nadvojvodinja Marija Valerija z nadvojvodom Salvatorjem. Pozneje ga je obikal kabinetni ravnatelj Schlesel in najvišji dvornik Montenuovo.

Dunaj, 21. aprila. Z ozirom na vznemirjajoče vesti v raznih inozemskih listih je uvedla poštna uprava za brzojavke v inozemstvo cenzuro.

Pariz, 21. aprila. Pariški listi so prinesli včeraj vznemirjajoče vesti. Pred uredništvi raznih listov se je zbiralo občinstvo, ki je pričakovalo najnovejših brzojavk. Pozno ponoči so prinesli listi poročilo, da se je zdravstveno stanje cesarja zboljšalo.

Dunaj, 21. aprila. Ob 1. dopoldne poročajo iz Schönbrunn: Cesar se je cel dopoldne dobro počutil. Temperatura se je nekoliko zvišala.

Dunaj, 21. aprila. Na borzi je bilo izdano oficijozno poročilo, da se je cesarju obrnilo na bolje, kar je znatno vplivalo na razpoloženje trgovine.

Praga, 21. aprila. Prestolonaslednik se mudi še vedno v Konopishtu. Koncem tedna pride na Dunaj, kjer ga sprejme cesar v avdienci. Prestolonaslednik se odpelje v ponedeljek k tvoritvi delegacij v Budimpešto.

Državni zbor.

Praga, 21. aprila. V čeških krogih računajo s tem, da se bodo vršile leta 1915. nove volitve v državni zbor.

Dunaj, 21. aprila. Predsedstva poljskih, nemških in italijanskih socialnih demokratov so imela včeraj skupno klubovo sejo ter so sklenila pozvati predsednika poslanske zbornice, da naj skliče konferenco načelnikov vseh strank, ki naj vladi nasproti reprezentirajo voljo poslanske zbornice. V svojem pismu pravijo, da je to tem bolj nujno potrebno, ker ugasne s 15. majem provizorični poslovnik in bi bila poslanska zbornica po starem poslovniku izročena tudi najmanjši obstrukciji na milost in ne-

milost. Zato je treba da se državni zbor skliče še pred 15. majem.

Gališki deželni maršal.

Praga, 21. aprila. Na svojem povratku z Brionskih otokov bo gališki namestnik Korytowski konferiral na Dunaju z ministrskim predsednikom, ali naj se mesto gališkega deželne maršala zasede že sedaj ali šele na podlagi deželnozbornskih volitev po novem volilnem redu. Kandidatura grofa Pininskega in kneza Czartoryskega se zdi nemogoča. V poštev pride baje dr. Leo.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 21. aprila. Danes se sestane ogrska polanska zbornica k prvi seji po velikonočnih počitnicah. Prebralo se bo samo cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim se zaključuje sesija ter otvarja nova sesija.

Budimpešta, 21. aprila. Predsedstvo delavne stranke pozivlja načelnike opozicijskih strank, da naj nominirajo kandidate za odseke, ki se bodo na novo konstituirali. Opozicijske stranke ne bodo imenovale svojih kandidatov za odseke, pač pa jih bodo imenovali za delegacijo.

Hrvatska.

Budimpešta, 21. aprila. Ban Skerlec konferiral z grofom Tiszoo zasedenju dveh mest sekijskih šefov na Hrvatskem. Ban in Tisza hočeta pustiti koaliciji le justični in gospodarski portfelj, ostali 2 mesti pa naj ostaneta zasedeni od uradnikov.

Stavka italijanskih železničarjev.

Rim, 21. aprila. Italijanski železničarji so odložili stavko na jesen.

Alzaska-Lotarinška.

Krf, 21. aprila. Cesar je sprejel prošnjo za odpust dedanega namestnika v Alzaciji-Lotarinški, grofa Wedela ter ga povisal s 1. majem v knežji stan. Njegov naslednik bo minister pl. Dallwitz. Namesto Dallwiza pa pride v notranje ministstvo pravi tajni svetnik Loebell.

Strassburg, 21. aprila. Knez Wedel zapusti Strassburg 25. aprila.

Vojna nevarnost med Mehiko in Zedinjenimi državami.

Washington, 21. aprila. Kongres je odobril mobilizacijski načrt severoameriške armade in načrt predsednika Wilsona glede postopanja proti Mehiki. Po vesteh iz Mehike je prva ameriška vojna ladja »Arkansas« že dospela pred Tampico. Admiral Badger je dobil povelje, da naj počaka še 48 ur, predno prične z izkrcaanjem čet in predno otvori sovražnosti. En del flote je odplul pred Veracruz. Snoči ob 8. zvečer se je vršilo posvetovanje vojnega sveta. Na južnih mejah zbirajo Zedinjene države mnogo vojaštva in vojnega materijala ter se pripravlja armada na vpad v Mehiko. General Wood je že prevzel vrhovno poveljništvo. V političnih krogih se trdi, da vztraja Briand na svoji demisiji.

Dogodki na Balkanu.

Črna gora.

Cetinje, 21. aprila. V pokrajinah plemen Hotijev in Grudijev vlada zopet mir. Črnogorske čete so pustile tam je majhne oddelke. Ubežnikom se je dovolil rok 14 dni, da se vrnejo, ter se jim je obljubila popolna amnestija. Po preteku tega roka jih bo smatrala črnogorska vlada za vstaše.

Bolgarska.

Bukarešta, 21. aprila. Kakor poročajo iz Sofije, išče bolgarska vlada v Berlinu posojilo 250 milijonov levov. Baje je posojilo zagotovljeno, če v to privoli Romunska. Romunska bo privolila v to posojilo, če je Bolgarska ne rabi za svojo vojsko.

Senzacionalna aretacija.

Sofija, 21. aprila. V vseh tukajšnjih krogih je povzročila veliko senzacijo vest, da je policija aretirala vseučiliškega profesorja Juriniča, ki je bil lani tudi rektor sofijskega vseučilišča. Jurinič je doma iz hrvatskega Zagorja in je bil v vseh krogih izredno priljubljen. Profesorja Juriniča dožle, da je v zvezi z umorom neke mlade vzgojiteljice, katere mrtvo truplo so našli nekje na morskem obrežju pri Burgasu. V prijateljskih krogih ne verjamejo na Juriničevo krivdno in menijo, da je profesor postal žrtev kake podle spletke.

Albanija.

Dunaj, 21. aprila. Preko Drača poročajo iz Korice, da so dobili epirski insurgenti ojačenja in se pripravljajo na naskok na Korico. Na čelu albanskim četam stoje grški častniki.

Dunaj, 21. aprila. Albanska korespondenca poroča iz Drača, da so črnogorske čete prekorale v Londonu določeno črnogorsko - albansko mejo. Albanci beže proti Skadru.

Beograd, 21. aprila. Listi poročajo iz Skadra, da so Arnavti zahrbtno umorili srbskega narodnega prvaka v Skadru Pavla Vujevića. Srbi smatrajo, da je bil umor izvršen iz političnih nagibov.

Drač, 21. aprila. Iz albanskega kabineta je izstopil vsled nastalih diferenc naučni minister Turtuli. Prenk Bib Doda je definitivno odklonil vstop v kabinet.

Dunaj, 21. aprila. »Politische Korrespondenz« poroča iz Soluna, da je odšel polkovnik Matioulos po nalogu grške vlade v Epir, da se pogaja z albansko vlado. Epirsko vstaško gibanje ponehava.

Grška.

Atene, 21. aprila. Ministrski predsednik Venizelos je izročil v nedeljo kot vojni minister na svečan način kralju maršalsko palico.

Atene, 21. aprila. Zunanji minister dr. Streit, ki se je vrnil s Krfa, izjavlja, da je z uspehom svojega potovanja na Krf k nemškemu cesarju popolnoma zadovoljen.

Epirsko vprašanje.

London, 21. aprila. Glasom poročil iz dobro podučeneh krogov je grška vlada v težavnem položaju, ker se obrača javno mnenje zaradi nastopa grške vlade v epirskem vprašanju proti njej. Venizelos je baje izjavil, da hoče v kratkem odstopiti.

Egejski otoki.

Dunaj, 21. aprila. Napram gotovim vestem iz Londona piše »W. A. Z.«: Glede otokov Kios in Mitilene ni niti trozveza, niti tripeleventa dvomla o suvereniteti Grške nad tema otokoma. Nota nasprotno naglašča, da bodo velesile uporabile ves svoj vpliv, da se nevtralizirata teh otokov s strani Turčije ne bo kršila. V nobeni noti pa se ne nahaja kak pasus glede izpraznjenja Epira.

Jurjevanje

na Ljubljanskem gradu v nedeljo, dne 26. aprila 1914

prirede

šentjacobsko-trnovski ter šentpeterski podružnici (moške in ženske) družbe sv. Cirila in Metoda.

Izredne novice. — Brez konkurence. Začetek ob 7. zjutraj, konec ob mraku. Brez vstopnine.

Gospodarstvo.

— »Strgan rokav...« Naj je tudi baron Schwegel že pred davnimi leti izgubil vsak smisel za slovenska narodna prizadevanja in se zapisal germanizujučemu avstrijskemu centralizmu, nas to ne zadržuje priznati, da spada ta slovenski sin med najpametnejše ljudi v naši državi. Že pred mnogimi leti, ko je bila Angleška še edina kolonije posedujoča država, je baron Schwegel spoznal pogoje gospodarskega in političnega napredovanja Avstrije in se pošteno trudil, da jim pridobi veljavo. Osnova je na Dunaju trgovinski muzej, ki naj bi utrdil avstrijski trgovini in obrtnosti takrat ugodno pozicijo na Balkanu in ji zavojeval velike trge v Mali Aziji in na Daljnem vzhodu, priporočal je pridobitev kolonij — zlasti otoka Borneo — in se sploh trudil pospešiti eksport, vsvariti Avstriji velike dohodke in ji pridobiti čim večjo veljavo. Toda ta res velikopotezna prizadevanja barona Schwegela niso našla priznanja pri tistih plitvih glavah, ki so imela o njih odločiti. V tem, ko je v Avstriji ostalo vse pri starem, si je Francija osnovala velikanski kolonialni imperij, Angleška je mogočno razširila svojo posest, Nemčija si je pridobila razsežne kolonije in celo Italija si je znala v Afriki pridobiti celo cesarstvo. Pa ne samo, da je Avstrija zaostala, izgubila je še veliko ozemlje, na katerem je desetletja gospodarsko vladala, izgubila je Balkan, deloma vsled nesrečne avstrijske politike, deloma vsled nesolidnosti avstrijskih eksporterjev, ki jih tudi Schwegelov trgovinski muzej ni naučil, da je za uspevanje trgovine še kaj več treba, kakor samo voljčo lakomnost po dobičku. Zaostali in nazadovali smo ta-

ko, da je morala Avstrija zdaj, ko si velike države razveljujejo Malo Azijo, kakor kako velikodušno darilo sprejeti iz rok Italije dovoljenje, da sme zapuščeno, vedno preplavljeno, malo obljudeno in od Grkov neusmiljeno eksploatirano maloazijsko provinco Cilicijo smatrati kot svojo intereso siero. Avstrija bi lahko gospodarsko obvladovala ves Balkan in večji del Male Azije, pa so ji zdaj dali uhogo Cilicijo. Kar poniževalno je, kako si je Avstrija dala odkazati ta bedni morost, kjer je morda pod razvalinami mnogo starodavnih pisrov in kipcev, kjer pa bi bilo treba investirati milijone, če naj postane ta pokrajina kdaj aktivna. Dočim so si druge države razdelile interesne sfere v Mali Aziji tako, da dobre vse dobre kose, ki so vrli tega vsled svoje zemljepisne ege vse drugačnega političnega pomena, kakor ta nesrečna Cilicija. Dobili bomo torej Cilicijo, a zavojevali je najbrž ne bomo nič drugače, kakor je reprezentant pravega Dunajčanstva, Bielohlawek, poskusil zavojevati Albanijo. Dva vagona dunajskega blaga je prodal v Albanijo, tretjega pa že ni mogel spraviti v denar; »der dumme Kerl von Wien« se temu seveda ne more načuditi, dasi se v tem zreali vsa avstrijska nezmožnost, mizerija njene političnega vpliva in mizerija njene za eksport namenjene produkcije.

Avstrijska industrija in trgovina ni izgubila Balkana zaradi avstr. politike, ki je mislila, da se balkanske države sploh ne morejo vstavljati njenemu gospodarskemu nadgospodstvu, in je temu primerno postopala. Izgubila je balkanski trg tudi radi tega, ker je avstrijski eksport hotel balkanske države brezobrazno izkorističati in goljuhati. Ravno zadnji tedn so Nemci iz rajha pojasnjevali gorostasnosti, ki so jih zakrivila avstrijski diplomatje in pa trgovci in industrialci. V takih razmerah seveda ni nič čudnega, da so avstrijski proizvozi na Balkanu skrajno kompromitirani. Politika, ki jo diktira sam nasprotje do balkanskih držav, politika, ki hoče balkanskim državam le kar mogoče škodovati, ta slabim proizvodom avstrijskim pač ne more pridobiti simpatij. Kdor vidi, kako se Nemčija in Italija trudita, da bi pridobili balkanski trg, ter obenem opazuje, kako avstrijska politika poglablja vsa nasprotja, ta ne bo dvomil, da bo avstrijski eksport v par letih z Balkana popolnoma prognant. Ali bosta Albanija in Cilicija nedo-mestilo? Gospodarskemu nazadovanju, kateremu je zapadla naša država, tudi s pridobitvijo Cilicije ne bo konec. Na nas se pač izpolnjujejo Vodnikove besede: naš rokav je že ves strgan, ker nismo začeli o prave času, kakor je nasvetovala bistra kranjska glava in ker sploh nimamo ne diplomatov in trgovine in ne industrije, ki bi nas mogli popeljati iz sedanje mizerije.

Poslano.*)

Pozor odjemalci drož ali kvasa!

Na »Poslano« v vašem listu z dne 20. t. m. Vam moram pojasniti, da tudi jaz sedaj prodajam špiritne drože po 1 K 20 vin. v Ljubljani in okolici na dom postavljene, katere drože so preje samo 1 K stala, in te vrste drož izdeluje 24 tovarn, iste materične žitne drože pa samo edino ena tovarna, Maks Springer na Dunaju.

Materičine žitne drože iste tovarne, katere gg. pekarji kot strokovnjaki dobro poznajo, pa morem le jaz cenj. odjemalcem ponuditi po 1 K 40 vin., ne pa druga izdelovalnica drož tu, katera v resnici ni v zvezi tovarn na Dunaju, ki so sploh zvišale cene drož. — Pri pošiljatih po pošti stanejo špiritne drože od mene samo 1 K 30 vin., torej še vedno ugodnejša cena kakor konkurenčna ponudba.

Priporočam se za cenj. naročila ter jamčim za dobro in točno postrežbo in belježim z odličnim spoštovanjem
Maks Zaloker.
(1546)

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimír Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Nepozvani gostje,

ki na njih obisk nismo bili prav nič pripravljeni in ki nanje nismo mislili, pridejo vedno ob neprilicnem času, kadar nas najbolj motijo in v našem delu ovirajo. Taki nepozvani gostje, ki pridejo kar presenetljivo in nika-

kor nočejo oditi, so tudi naša trpljenja, ki smo si jih nakopali z vlažnostjo, prepihom ali prehlajenjem.

Prav posebno velja to za prehlajenje, ki se rado prime prsi in se javlja s tesnobo v prsih, zbadanju v hrbtu, hropečo sapo, zbadanju h kašlju in drugimi simptomi. Ako pravočasno rabimo Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenci fluid z zn.

»Elsa fluid«, se zla kmalu rešimo.

O tem smo se sami pogosto pričali in tudi mnogi zdravniki potrjujejo dobre uspehe Fellerjevega fluida z zn. »Elsa fluid«. Gospod dr. Jos. Estmeiser, Wildenau, pošta Aspach, piše, da Fellerjev fluid pri vsakdanjih motenjih zdravlja izbornu služi. G. dr. Kittel, Kr. Vinogradi, piše, da je Fellerjev fluid že več let v

svoji praksi rabil z izbornim uspehom in tako sodijo tudi mnogi drugi zdravniki.

Pri prehlajenjih, pri bolečinah vseh vrst, kakor tudi pri oslABLjenih očeh, migljanju pred očmi, migreni in živčnih bolečinah se izkazuje za zanesljivega pomočnika in bi ga naši bralci morali vedno imeti pri hiši,

ker 12 steklenic stane samo 5 kron franko.

Tudi Fellerjeve odvajalne rabarske kroglice z zn. »Elza kroglice«, 6 škatlic franko 4 krone, bi morali naši bralci za varstvo proti žlednim neprilicam, zagatjenju itd. naročiti pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 238.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. aprila: Lovro Borštnik, bivši čevjarski pomočnik, 25 let, Karlovska zemlja 44. — Marija Bahovec, vdova mestnega učitelja in hišna posestnica, 51 let, Miklošičeva cesta 18.

Dne 18. aprila: Helena Smuc, kantinerka in hišna posestnica, 56 let, Resljeva cesta 20. — Marjeta Grčar, drvarjeva žena, 66 let, Kravkova ulica 5. — Helena Posavc, gostija, 81 let, Pred škofijo 19. — Henrik Ziegler, vojak-pešec, 23 let, Metelkova ulica 2.

Za otroke

Kufeke

in odrasle

Odlično živilo za drave slabotne, v razvitku zaostale otroke vsake starosti. Pospešuje tvoritev mišic in kosti, zabranjuje in odstranja kakor nič drugega drisko, blevanje, črevesni katar itd

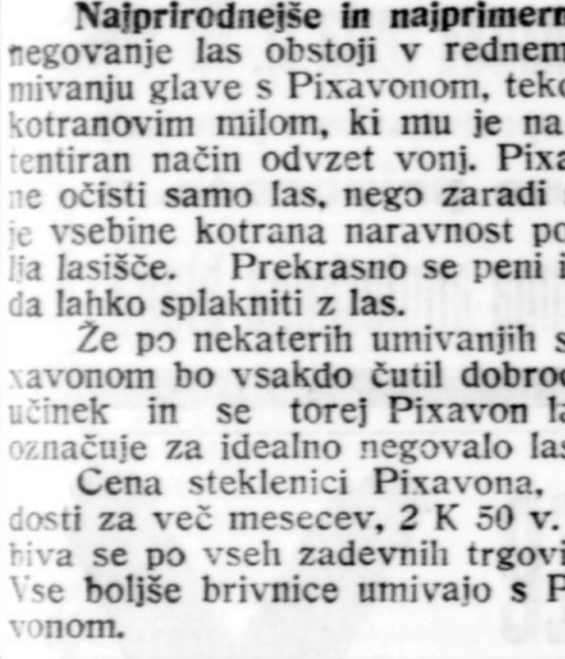
Pixavon

Ne govanje las s Pixavonom

Najprirodnejše in najprimernejše negovanje las obstoji v rednem izmivanju glave s Pixavonom, tekočim kotranovim milom, ki mu je na patentiran način odvzet vonj. Pixavon ne očisti samo las, nego zaradi svoje vsebine kotrana naravnost poživlja lasišče. Prekrasno se peni in se da lahko splakniti z las.

Ze po nekaterih umivanjah s Pixavonom bo vsakdo čutil dobrodejni učinek in se torej Pixavon lahko označuje za idealno negovalno las.

Cena steklenici Pixavona, zadosti za več mesecev, 2 K 50 v. Dohiva se po vseh zadevnih trgovinah. Vse boljše brivnice umivajo s Pixavonom.

Rogaški Tempel

Styria

Donati

Najmočnejši prirodni vrelci magnezijoglauberske soli

Zaloga: Michael Hasner in A. Sarabon, Ljubljana.

Hrvatsko primorje

Kopaljšča: Bakar, Cirkvenica, Jablanac, Karlobag, Kraljevica, Novi, Selce, Senj, Prospekte in navodila daje „Savon hrv. kupališča na Jadranskem moru“ ravnateljstvo: Novi.

Serravallo

železnato Kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepta živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in malektrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

„Izborni okus.“

Večkrat odlikovano.

„Nad 8000 zdravniških priporočil.“

J. SERRAVALLO, c. in h. dvoni dobavitelj TRST-Barkovlje. 80

Dobiva se v lekarnah v steklenicah po 1/2 lit. a K 2.60 in po 1 lit. a K 4.80.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani.“

Uradni kurzi dun. borze 21. aprila 1914.

Ratožbeni papirji.	Deurni	Blagovni
4% majeva renta	82.10	82.30
4.2% srebrna renta	85.60	85.80
4% avstr. kronska renta	82.30	82.50
4% ogr. kronska renta	82.60	81.80
4% kranjsko dež. posojilo	—	89. —
4% k. o. češke dež. banke	87.75	88.75

Srečke.	432—	442—
Srečke iz l. 1860 1/2	432—	442—
„ 1864	680—	690—
„ tiske	291—	301—
„ zemeljske I. izdaje	276.75	286.75
„ II.	241.50	251.50
„ ogrske hipotečne	226—	236—
„ dun. komunalne	468—	478—
„ avstr. kreditne	474—	484—
„ ljubljanske	59—	64—
„ avstr. rdeč. križa	51.35	53.35
„ ogr.	29—	33—
„ bazilika	25.55	29.55
„ turške	222—	225—

Delnice.	403—	405—
Ljubljanske kreditne banke	403—	405—
Avstr. kreditnega zavoda	611—	612—
Dunajske bančne družbe	516.50	517.50
Južne železnice	9—	100—
Državne železnice	702—	703—
Alpine-Montan	812.75	813.75
Ceške sladkorne družbe	303—	305—
Živnostenske banke	270.25	271—

Valute.	11.38	11.43
Cekini	11.38	11.43
Marke	117.50	117.70
Franki	95.60	95.80
Lire	95—	95.20
Rubliji	252.50	253.25

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 Srednji zračni tlak 736 mm

Ude	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
20	2. pop. 7.44.1	16.2	sl. jzah.	brezoblač	
..	9. zv. 7.43.7	9.3	sl. zah.	..	
21	7. zj. 7.44.2	3.7	brezvetr.	..	

Srednja včerašnja temperatura 9.7° norm. 10.5° Padavina v 24 urah mm 0.0

Emil Ivankovich naznanja v lastnem in v imenu svoje hčere Milke vsem sorodnikom in sočuvstvujočim prijateljem prežalostno vest o smrti svoje iskreno ljubljene, nepozabne soproge oz. najbolje matere, gospe

Janette Ivankovich roj. Več

ki je v četrtek, 16. aprila 1914 ob pol 7. zvečer na Dunaju v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki drage pokojnice so bili po slovesnem blagoslovljenju prepeljani v Ljubljano, kjer bo v sredo, 22. aprila t. l. ob polu 5. popoldne z južnega kolodvora pogreb k Sv. Križu.

Dunaj-Ljubljana, 21. aprila 1914.

Zahvala.

Povodom briske izgube naše iskreno ljubljene matere, stare matere, tašče, svakinje in tete, gospe

Marije Bahovec

vdove most. učiteljice in hišne posestnice

se tem potom za izkazano sočutje kakor tudi za mnogobrojno spremstvo blage pokojnice k večnemu počitku, vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem najpriščneje zahvalujemo. Posebna zahvala pa bodi izrečena vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev.

V Ljubljani, dne 21. aprila 1914.

Zahvaljoči ostali.

Mlada, brhka gospodična

brezhibne pretekl. varčljiva, 150.000 mark gotovine in fina bala, se želi poročiti s solidnim, intel. gospodom. Cenj. dopisi pod „Aufrichtig 21“ Gelsenkirche, Hauptpost. Indir. anonim. brez pomena. Diskrecija zagotovljena. 1533

Gostilna

bolje vrste, dobro idoča na deželi se išče v najem. Ponudbe naj se blagovoljivo vposlati na: Anton Soga, Ljubljana, Martičeva cesta št. 4. 1545

Lepo opremljena soba

se odda eni ali dvema solidnima osebam. Poizve se upravništvu »Slov. Naroda« ali v Sv. Florjana ul. št. 17/2. 1547

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Trgovina z meš. blagom

v Ljubljani se z vso opravo prodaja radi rodbinskih razmer pod zelo ugodnimi pogoji. 1538

Vpraša se v trgovini pri Franji Snoj, Koledvorska ulica 41.

Samostojnega ključavničarskega pomočnika

1542

Leop. Grošelj, ključavničar, Spod. Šiška št. 66.

Edina primerana tovarna dvokoles „TRIBUNA“

Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. BATJEL

Gorica, Stolna ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Proti gotovi plači in proviziji iščemo

krajev. zastopnika

za Ljubljano in okolico, ki je zmožen kavicje ker bo moral istodobno prejemati vplačila. Znanje slov. in nemščine potrebno. Strokovno znanje ni potrebno ker bomo dotičnega gospoda sami natančno vpejali v našo stroko (zavarovanje na življenje in na otroke.) Mesečni dohodek 200—300 kron. Ponudbe z navedbo reference pod „Pensionsfähig“ na anončno pisarno Jos. Neuberger, Gracia, Hurrergasse 1. 1544

HIŠA

na Notranjem, pol ure od Št. Petra, pripravna za gostilno ali prodajalnico, kar ni blizu nobene, se da v najem. Več pove Jože Urbančič vas Kal, pošta Št. Peter na Notranjem.

Najcenejši nakup otroških vozičkov

pri trdkri

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13—18.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Lepa nova hiša (vila)

ki se jako dobro obrestuje, s petimi stanovanji, sadnim in sočivnim vrtom v Boljaku (Lind) se radi družinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji in po primeroma nizki ceni takoj prodaja.

Pojasnila daje Jakob Špicar, posojilniški uradnik na Jesenicah (Gorenjsko). 1504

Sprejme se takoj

blagajničarka

na račun 1525

v kavarni „Central“ v Novem mestu.

Gostilna

z gostilniško opravo se da takoj v najem radi boleznj sedanjega gostilničarja. 1461

Natančneje se poizve pri lastniku Emanuel Tomšiču v Trebnjem; Dolenjsko.

Prostori za trgovino

z mešanim blagom v središču prometnega trga na Notranjem, se dajo pod ugodnimi pogoji v najem. Na tem mestu obstaja čez 50 let največja trgovina v celem okraju. 1466

Ponudbe pod „Takoj št. 10“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Št. 7736. 1532

Razglas.

Ker se dne 21. t. m. prične gradba cestnega kanala na Karlovski cesti, ostane do dovršitve dela ta cesta v svojem odseku med Nadvojvode Friderika cesto in med Zvonarsko ulico zaprta za promet z vsakorišnimi vozili, za ježo in gnanje živine.

Protiravnanje se bo kaznovalo po določilih § 70. občinskega reda.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 20. aprila 1914.

Ljubljana, nasproti justične palače.

GRAND CIRCUS INTERNATIONAL KRATEYL

75 prvovrstnih artistov Lastna menažerija 60 plemenskih konj 10 slovitih klovnov

Najmodernejše in najfinije cirkusko podjetje avstro-ogrsko monarhije. Edini prenosni ameriški cirkus. Prostor za 3000 oseb.

Prostori za 3000 oseb.

V torek 21., sredo 22., četrtek 23. aprila

velike gala otvoritvene predstave.

Le umetniki prve vrste Plemenski konji, moderno dresirani. Lastna godba na lok pod vodstvom kap. F. Rožanika.

Pri vsaki predstavi 16 atrakcij.

Cena prostora: Loža za 4 osebe 12 K, zaklopni sedež 3 K, I. prostor 2 K, II. prostor 1 K 50 v, III. prostor 1 K, gal. stolj. 60 v

Vsak dan bogat in nov spored.

Vsako nedeljo in praznik po 2 predstavi ob 4. uri popoldne in ob 8 1/4. uri zvečer.

Otvoritev blagajne ob 7. uri. Otvoritev blagajne ob 7. uri.

Za obilen obisk prosita

G. Bela, poslovodja. A. Krateyl, ravnatelj in lastnik!

Vabilo.

glavno skupščino

društva za vzdrževanje Elizabetne otroške bolnice,

ki bo v četrtek, 30. aprila ob 3. pop. v magistratni dvorani.

DNEVNI RED:

1. Zdravniško poročilo.
2. Upravno poročilo.
3. Volitve.

Predloge, ki jih člani nameravajo staviti na glavni skupščini, je v smislu § 7. pravil najkasneje pet dni poprej pisмено priobčiti upravnemu svetu.

Upravni svet.

Gospodinja

nad 30 let stara, zmorna kuhe, se sprejme za stalno v boljšo hišo. Nekoliko šolsko oz. trgovsko izobražena ima prednost. 1539

Ponudbe na npravništvu »Slov. Naroda« pod „št. 1539“.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najrazvostnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Znati je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

.. . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

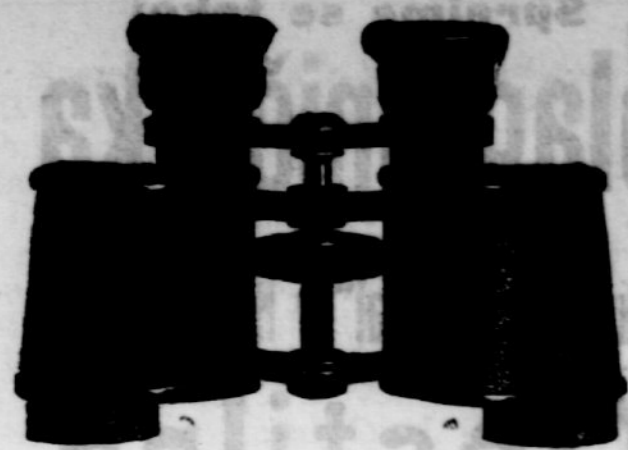
Reservni fond K 60,750.750-10 — kapitalski odhodki in kapitalizacija K 123,000.304-25

Po velikosti draga vzajemna zavarovalnica naše države z vseobsežnim slovarsko-narodno upravljanjem.

Generalna zastopstva v Ljubljani

Zavaruje poslednja in premična premoženja pred požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši slova, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vromski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Prporoča se kot strokovnjak
Zahtevajte K. JURMAN = cenik. =
optik - specialist, optični zavod z električnim obratom.
Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno očala in Vas strokovnjaško postreže.

Nova stekla za daleč in bližino, važno za dalekovidne.

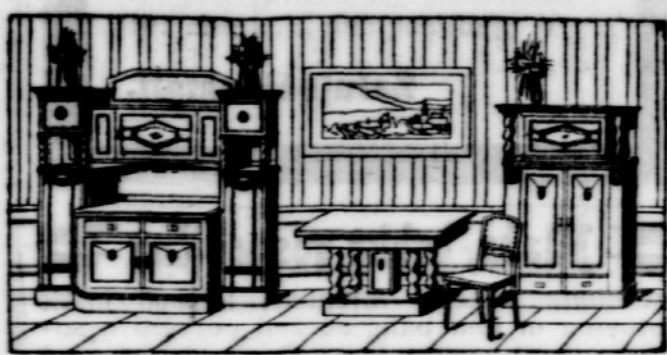
Stalni 1417
krajevni agenti
 zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

! 500 kron !
 Vam plačam, ako moj uničevalec korenin balzam RIA Vaših kurjih oči, bradavic, otiščancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z garancijskim pismom 1 K. 3 lončki 2-50 K. Komeny, Kaschau (Kassa) L., Postl. 12/736 Ogrsko. 628

Slovenski zavod. Sanatorij „Mirni dom“
 pošta Gornja Kungota pri Mariboru za notranje in živčne bolezni. Celoletno odprto, zmerne cene. Govorijo se slovensko. Pojasnila daje dr. Fr. Čeh.

Zenske pri motvah (zastajanju krvi) ne jemljejo kroglic, tablet, praška, čaja brez vrednosti. Moje prijetno zauživalno, preizkušeno, zajamčeno, sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostov. zahv. pisma. Velika škatlija K 485 pošt. prosto. Diskr. dopišilja dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83 Niederlausitz.
 Na željo se dopolnje iz dunajske ali budimpeštanske razpoložljive, ratore, carinske neprilike izključene. 4561

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.
 Popolna spalna soba, orehov ali hrastov les K 350.—
 Jamči se za solidno delo. Cene konkurenčne.
 J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

RADIUM STRAPAZ-IN TKANINE
 tovarne B. SPIEGLER in SINOVI Hronov so izdelane iz najfinejše Amerika-preje, ter v lepoti in trpežnosti neprekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobelega ter so znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in debelosti za vsakovrstno životno ali posteljno perilo
 v manufakturni trgovini **J. CIUHA, LJUBLJANA**
 Pod Trančo.
 Zahtevajte vzorce za pralne preizkušnje.

Strojnik
 izučeni elektromehaniker, lično službe. Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 1470
 Zaradi odpotovanja v Ameriko se za svojo odda 9 mesecev stara
punčka
 Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 1875

Ivan Magdič
 krojač prve vrste Ljubljana, 340
 Dunajska cesta št. 20
 (nasproti kavarni „Europa“)
:: se priporoča. ::
 Zaloga angleškega blaga.

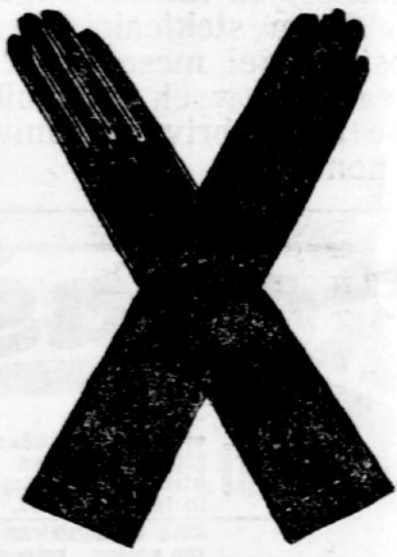
Kupi se kompletna prodajalniška oprava
 za specerijsko trgovino, kakor tudi še dobro ohranjen acetilenski aparat za 30 luči z vsemi pripravami.
 Ponudbe na naslov: Leopold Zore, Kranjska gora, Gorenjsko.

V najem se išče
lokal z izložbo
 v sredini mesta (Sv. Petra cesta, Stari trg, Vodnikov trg, Prešernova ulica ali okolica teh ulic) za maj ali avgust.
 Obširne ponudbe z navedbo cene pod „Stalna stranaka/1541“ na upravnistvo „Slov. Naroda“. 1541

SANATORIUM EMONA
 ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
 Ljubljana, Komenskega ulica 4
 Šef-zdravnik primarij dr. Fr. Derganc

Baška!
 Prvo čisto slovensko kopališče ob fidriji
Hotel Velebit
 lastnik Hrvat A. Tudor na otoku Krku (Veglia), Istra.
 Izvrstna kuhinja, nič zdraviliške takse.
 Hotel ima krasen položaj, je okoli 20 korakov oddaljen od morja proti kopališču Nova moderna zgradba; Oskrbljen je z izvrstno pitno vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna zveza s parobrodom z Reko. Vse informacije, prospekte, daie zastonj in franko lastnik hotela 1317

Najfinejše rokavice
 pravi francoski parfumi
 in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinejši kakovosti.
 Za obila naročila se priporoča 895
Otilija Bračko
 Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Zalni klebniki vedno v zalogi. — Popravila se sprejemajo in točno izvršujejo.
 Priporoča se solidna tvrdka **modni salon**
 damskih in otroških slavnikov v najnovjših oblikah, vseh vrst in raznih športnih čepic.
Marija Götzl Ljubljana, Židovska ulica šte. 8.
 Zunanja naročila se razpošiljajo z obratno pošto.

Najboljše švicarske vezenine.
A. ŠARC
 last. Jadviga Sarc
 Ljubljana, Selenburgova ulica 5.
 Največja izbira namiznih garritur.
 Najboljše platno v vseh širjavah.
 Perilo za dame in gospode po meri.

!! Umetniške razglednice !!
 Priznana vedno novosti.
.. Pisemski papir ..
 v največji izbiri pripraveča
Marija Tičar, trgovina papirja itd.
 Ljubljana, sv. Petra cesta 26.
 Na deželo se pošilja na izbiro. 463

Zadnji teden! Novo! Sattermannov drevored! Novo!
Ed no svoje vrste! Medved, ki vozi po dvokolesu.
 medved, vozeč na kolesčkih in mnogi drugi dresurni prikazi slonov, hijen, volkov, kač, različnih medvedov, opic, psov, nojev itd.
 Predstave vsak dan ob 4. in 6. uri pop. ter ob 8. uri zveč. glavna predstava. Otroci in vojaki od narednika nazaj plačajo na vseh prostorih polovico.
Nichlovo gledališče zveri v Sattermannorem drevoredu.
 Vse natančneje povedo lepaki.
 K tem veleznimivim predstavam vabi prav udano lastnik.

Modna trgovina
 v Ljubljani
Stritarjeva ulica št. 7.
 Solidno blago. Nizke cene. Vzoreci poštine prosto.

ANTON SCHUSTER

:: Konfekcija ::
 za dame in deklice
 bluze, modne blage, sukno, platno, garriture, preproge, čerpe, rute, plati.